

Glasilo Jugoslovanske kmetске zveze. — Cena 35 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika, reklamacije in inserati pa Upravništvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica številka 6.

Dr. A. Korošec:

SLS in sedanji položaj Slovencev.

Preteklo nedeljo je imel naš voditelj dr. A. Korošec v Brežicah veličasten shod, na katerem je ob navdušenem pritrjevanju številnih udeležencev takole opisal sedanji položaj Slovencev v naši državi:

Program Slovenske ljudske stranke je pri krojen željam, zahtevam in potrebam slovenskega naroda. Nihče, ki je pošten in resnicoljuben, se ne bo danes upal trditi, da nas belgrajski parlament in belgrajska osrednja vlada ne zanemarja. Pozna nas, kjer je treba dati, a ne pozna nas, kjer je treba dobiti. Samo en primer iz zadnjih dni naj tu navedem!

Vlada noče vedeti za Slovenijo.

Vsi stojimo pod vtisom velike nesreče, katero je zadnje neurje prineslo nad mnoge kraje naše slovenske domovine. Vsled neurja nastale povodnji so upostošile cele doline, porušile mostove in ceste, poplavile in razdrle njive in travnike, odnesle hiše in gospodarska poslopja, zahtevale so celo človeške žrtve. V takih nesrečah preneha vsak ozir na stranke, tukaj mora govoriti in odločevati le sočutno človeško srce. Naši poslanci so se vsled tega podali tudi v Belgrad in hoteli predvsem govoriti z ministrskim predsednikom, da mu orišejo nesrečo ter zaprosijo hitro in izdatno pomoč. In ko se je poslanec Smodej, katerega okraj je posebno hudo prizadet, oglasil pri ministrskem predsedniku, mu je ta dal odgovoriti: Ako hočete govoriti o poplavnih nesrečah v Sloveniji, Vas ne sprejemem; ako hočete govoriti o drugih stvareh, pa pridite in bom govoril. Drugi dan se je javil k ministrskemu predsedniku tudi naš poslanec Brodar, a tudi njemu je dal tako odgovoriti in šele po odločnem nastopu ga je pustil k sebi. Povejte mi, kaj imamo pričakovati od belgrajske vlade in parlamenta, ako sam ministrski predsednik celo v časih in slučajih naših največjih nesreč tako odklanjalno postopa nasproti zastopnikom slovenskega ljudstva? Ali ni to zopet dokaz, da je opravičen program Slovenske ljudske stranke, da se Slovenija upravlja od Slovencev, ker drugi nimajo razumevanja in srca zanjo?

Izdajstvo HSS.

Toda kako smo si zamislili, da se program izpelje? Vam je potek dogodkov znan. Naj-

preje v ustvotvorni skupščini! Toda tam je bila centralistična ustava, katera nas danes tako hudo tlači, sprejeta z glasovi nam nasprotnih strank. Ako bi vsi slovenski poslanci glasovali proti, ne bi imeli današnje slabe ustave. Potem smo počeli borbo za revizijo ustave, za spremembo ustave v našem smislu. Iskali smo si prijateljev pri Hrvatih in Srbih. Posebno veliko nado smo polagali na Radičevo Hrvatsko Seljačko Stranko. In ž njo smo delovali skoraj dve leti skupaj. Pri zadnjih volitvah v Narodno skupščino bi brezdvomno dobili večino, ako bi ne bilo nasilja in goljufije. Večino glasov smo itak dobile stranke, ki smo več ali manj za revizijo ustave zavzeli, a vkljub nasilju in goljufijam smo ostali samo za deset mandatov v manjšini. Bili smo torej že prav blizu uresničenju svojega programa.

Toda, kaj se je nato zgodilo, Vam je dobro znano. Radičeva stranka je zatajila svoj program, se odrekla zahtevi po samostojni seljački Hrvatski in je priznala program centralistične vidovdanske ustave.

Kaj sedaj?

Za nas je vprašanje, kaj sedaj. Ali nadaljevati borbo za pravice Slovencev, ali pa tudi položiti orožje in iti pod komando centralističnih strank?

Kdor od Vas zasleduje politiko, zna, da nam naši nasprotniki dan za dnevom pravijo: Pojdite v sedanjo vlado! Nastopajo različne politične babice, ki bi nas rade nekega jutra videle kot novorojeno vladno stranko. Tudi gospod Pucelj je zašel med nje. Tudi iz časopisja samostalne demokratske stranke, ki stoji pod vodstvom Pribičevića in Zerjava, nam neprenehoma nasvetujejo, da idemo v vlado. In sploh se po vsem političnem časopisju zadnji čas razglaša, da mislimo v vlado.

Prijatelj prijatelju lahko na dobro vero verjame, da mu hoče dobro. Toda ako nam nasprotnik nekaj nasvetuje, potem moramo biti zelo pazljivi, kajti ni zelo verjetno, da bi nam samostojni demokratje in Puceljevi ljudje bili tako dobri in naklonjeni in nam dobro hoteli. Nasprotno je mnogo bolj verjetno. Zato mora slovensko ljudstvo to vprašanje, ali naj gre njegova stranka in zastopnica v vlado, dobro premisliti in pretuhtati. In to hočemo danes na tem shodu tudi storiti.

Najprej pa moramo ugotoviti par splošnih načel o vstopanju v vlado. Vsaka politična stranka mora imeti namen in željo, da pride na vlado. A ne za vsako ceno! Ampak samo za ceno, da v vladi lahko koristi po svojem programu svojim volivcem in svojemu narodu. Ako iz drugih razlogov vstopi, da spravi samo svoje ljudi na ministrske stolce in da za to proda in izda celo svoj program, je to nedovoljeno. Tako je vsaj naziranje vseh poštenih ljudi na svetu.

Nima smisla vstopiti v vlado, kakršna je sedaj.

Toda pogledajmo, kako stoji sedaj politični položaj za nas in naš vstop v vlado? Na vladi so radikali, radičevci in nikičevci. Najmočnejši so radikali. Ti nimajo smisla za Slovence in tudi Hrvati niso nič oduševljeni za delo sedanje vlade. Mi smo teden na teden priča, kako stavi Radić različne zahteve, a vlada jih prezira in ne izpolnjuje. S takim delom mi nismo zadovoljni in dokler in ako sedanja vlada ne bi spremenila svojega programa z ozirom na Slovence, potem ne bi mogli vstopiti. Treba pa tudi to povedati, da ima sedanja vlada v skupščini veliko večino, da nas torej za večino niti ne potrebuje, niti nas zove v vlado, ker noče močne slovenske stranke, ker ne mara Slovencev. Da pa se kljub temu, da se sedanja vlada ne ozira na želje slovenskega naroda, ne na njegove politične ne na gospodarske, lahko opazja, da ima tudi Slovence v vladi, zato je lahkomišelnost poskrbel na škodo celega slovenskega naroda gospod Pucelj, ker je brez pogojev za slovenske želje vstopil v vlado.

Naš neobhodni pogoj.

Ako bi se vlada nanovo sestavila, kakoržekoli in ako bi spremenila svoje neprijazno in odklonilno stališče napram Slovencev, potem bi seveda ne bilo tudi nobenega povoda, da ne vstopimo v vlado, ako bi nam to bilo ponujeno. Lahko pa tudi to rečemo, da bi podpirali vsako vlado, če tudi ne bi dobili v njej ministrskih mest, ako bi videli, da se briga za Slovence, da jim olajšuje njihova bremena, da jim pomaga v njihovih nesrečah in da jim priznava in daje njihove pravice.

Glavno ni, da ima kaka stranka svoje zastopnike v vladi, ampak glavno je, da se narodu pomaga, da se narodu izpolnijo njegove opravičene zahteve.

Ako gospod Pucelj sedaj tako velikoduš-

ne odstopa nam mesto, ako hoče imeti nas na čelo sebe v vlado, potem je to najboljši dokaz, da on s svojimi 50 klubskimi tovariši ne more ničesar doseči za dobrobit naših ljudi. Potem pa je tudi jasno, da je sedanja vlada proti Slovincem in da tudi za gospoda Puclja ni mesta v njej. In istotako je tudi jasno, da dokler ostane vlada nam Slovincem tako nenaklonjena, nebrižna, ni za nobeno slovensko stranko, prav za nobeno, mesta v njej.

Zakaj pa nas torej silijo naši nasprotniki v vlado? Zato, ker niso naši prijatelji, ker hočejo, da bi se naša stranka uničila s tem, da bi prodala za par ministrskih stolic svoj program, svoj slovenski narod, da bi tudi ona bila služabnica drugih strank proti slovenskemu narodu.

Potreba slovenske narodne fronte.

Vidite, ti nameni naših nasprotnikov niso poštene. Pač pa bi bilo pošteno, da bi se vse slovenske stranke združile, da bi naredile eno enotno slovensko fronto, da bi se ne mesarile in sramotile med seboj, ampak da bi napravile eno vrsto za blagor svojega slovenskega ljudstva.

Ni danes napaka, biti proti takim vladam, ampak politična napaka je, siliti v take vlade, ali klečeplaziti v njih. Razmere so danes med slovenskim narodom take, da nihče ne sme v vladi sedeti ter mirno gledati in odobravati, kako se zanemarja, zapostavlja slovenski narod, ampak vsi morajo v borbo proti takim vladam, da se celemu svetu odprejo oči, kako se naš narod tira v propast in nesrečo.

Naša gospodarska beda.

Pravim: v propast in nesrečo! Ali ni nesreča, da naša kmetijska posestva grede na boben, ker se ne morejo več plačevati davki, da delavci v bedi in gladi stojijo tukaj, ker ne morejo več najti posla in dela, čeravno bi radi delali, in da obrtniki ne morejo naprej. Ceste se pokvarjajo, za povzdigo poljedelstva ni denarja, železnice propadajo, davki pa ogromni, da ljudje padajo pod njimi. Ministri potujejo, govoriijo, a do dela, sistematičnega, smernega dela ne pride. Pripovedujejo nam o načelih, kako zboljšati vse naše gospodarstvo, a do dela, do izvajanja ne pride. Govorijo, kako Narodna banka, Hipotekarna banka, Poštna hranilnica pač podpirajo neke srbske firme in osebe, a do preokreta ne pride. Čujemo besede, dejanj pa ne vidimo.

Sedaj ni modro izpostavljanje se.

Potem pa je tudi to treba premisliti: Nihče se rad ne ženi v družino, kjer so sami prepri, v hišo, o kateri sploh ne veste, ali ne bo prišla na boben. Pašič streže po življenju sedanji vladi, rad bi prišel s svojimi ljudmi zopet v ospredje. Radikali, tako zvani centrumaši, ki so sedaj na vladi, pa bi se radi držali na svojih mestih. Nihče ne ve, kdo bo zmagal. Nihče ne ve, ali ta boj sploh ne bo podrl cele vlade. Na katero stran se naj postavimo? To je notranji boj, ki se mora dobojevati v njihovih vrstah, brez tuje pomoči, potem pa prišlo iz tega nekaj zdravega.

Potem pa razmerje med obema vladnima strankama! Tudi ni najidealnejše. Borba zaradi Nikiča še ni rešena. In tudi sicer je vse polno nesoglasij med njimi. Nihče ne ve, ali ne bo to šlo narazen, ali ne bo razpadlo. Ni torej tudi modro, sedaj se eksponirati, ko iz-

gleda, da se vladna hiša podira, ko ne vemo, ali sploh ne bo kmalu volitev, in ko ne vemo, kdo bo te volitve vodil. Ni izključeno, da jih ne bodo ne radikali, ne radičevci vodili. Zakaj se torej, preden postanejo razmere vsaj nekoliko jasnejše, vroči v to meglo, ko ne veste, kam vas vodi pot? To bi ne bilo modro.

Kaj misli Pašič?

Pašič razglša, da hoče spremeniti program ter prevzeti nekaj točk iz Marksovega programa v svoj program. Pod tem bi se naj, skrito seveda, razumelo republikanstvo. Na stara leta hoče biti zopet republikanec. Pašič se namreč jezi na kralja, ker misli, da je on kriv, da je star in nesposoben, in da mu deca krađe. In pravi, da se hoče zvezati s Pribičevićem, ki je tudi hud na kralja, da ni na vladi. — To bo lepa republika! Pašič predsednik, Pribičević notranje, Rade Pašič pa finančno ministrstvo! Velesrbstvo, nasilje in korupcija!

Mi smo samo za pošteno delo za narod.

In četudi nekateri naši ljudje mislijo, da bi bilo dobro, če bi šli v vlado, potem izražajo v tem upanje, da bi se potem vendarle boljše vladalo. Ti ljudje imajo zaupanje v nas, v našo poštenost, v veselje do dela in sposobnost za upravljanje. Mi smo jim hvaležni, toda dokler ne najdemo stranke s programom, ki bi kakor mi hotele dobro ljudstva, in tudi slovenskega ljudstva, tako dolgo bi vsak tak poskus pomenil zavlačevanje v ozdravljenju razmer. Dokler je razpoloženje v Belgradu pri večini tako, da ne moremo ničesar nuditi slovenskemu narodu, je naše mesto v borbi proti takim strankam. Hočemo v vlado, toda samo v pošteno, delovno vlado. Hočemo v vladi delati, toda pošteno in izdatno delati za svoj narod. Vsaka stranka rada gre v vlado, toda poštena samo takrat, če po svojem programu lahko ljudstvu kaj koristi.

Vsi Slovenci vkup!

Vi znate, da so samostojni demokrati imeli dva poloma na gospodarskem polju, konkurz Hrvatskega gospodarskega društva in sedaj kriza Slavenske banke. Jaz nečem tega strankarsko politično izrabljati, ali to lahko povem — in mislim, da bodo tudi vsi nasprotniki odobravalji moje stališče — da je moje mišljenje to: Ako so posamezniki z osebno nepoštenostjo zakrivali te katastrofe, potem se naj kaznujejo; ako pa so slabe gospodarske razmere krive, potem se take nesreče ne smejo izrabljati, ampak potem moramo gledati, da vsi pomagamo, vsi brez razlike. Tudi mi smo imeli težave v gospodarskih organizacijah radi splošnih gospodarskih razmer, a smo jih srečno prebrodili. Pač pa nas naj take nesreče združujejo, naj nas primorajo vse k javnemu priznanju, da v tako neurejenih gospodarskih razmerah kakor so danes, ne moremo izhajati, posebno ne mi Slovenci.

Nastati mora mogočen klic: Vsi Slovenci vkup! Ne prepirajmo se, kdo je v vladi ali zunaj, ampak teknujmo, kako bomo našemu narodu: kmetu, obrtniku, delavcu, najbolj koristili. Borimo se Slovenci za svoje pravice, za svojo svobodo in samostojnost, kažimo na zevajoče rane, ki nam jih seka vsem skupaj belgrajski centralizem! Naša stranka kliče

vsem: Ne v medsebojni borbi, ampak v medsebojni slogi se borimo za svoja sveta prava! In če bomo tako skupaj držali, naši bomo prijatelje pri Hrvatih in Srbih, ki nam bodo pomagali do naših ciljev. Časi so težki, a ravno v težkih časih ni mesta za obup. Kdor je za delo, kdor je za pošteno borbo, kdor je za slovenski narod, naj se pridruži nam, Slovenski ljudski stranki! Ona ne bo propala, ker jo njen program, program in zahteva celega slovenskega naroda!

Kaj pišejo nasprotniki.

Slovenska ljudska stranka sili v vlado, pravi zadnji »Kmetijski list«. Čudno! Samostojneži so se z Radičem združili, da so se mogli priklopiti do ministrskega sedeža. Odkod nenadna ljubezen do »klerikalcev«, in, kaj žele slovenski radičevci ven iz vlade? Ali je že vse »zafurano« in hočejo na lep način zvrniti odgovornost na druge — pred bližajočimi se volitvami? SLS se zaveda svoje odgovornosti, zato so zanjo ministrski stolčki brezpomembni, dokler ne bodo z njimi zajamčene poleg dolžnosti tudi pravice slovenskega naroda.

Še eno zdravilo za socialno bedo priporoča glasilo samostojnežev. Pravi, da bi moralo biti kmetijsko delo tako dobro plačano, kot drugo. Prav ima, in mi trdimo isto že leta in leta. Ali pa ste vi v vladi genili z mezincem, da bi prišlo do takih razmer? Kako pa more danes kmet, ko ste mu davčne in druge vijake privili do skrajnosti, sploh misliti na izboljšanje položaja sodelavca! Če se kolo ob dvanašti uri ne zavrti, bo še sam kmet propadel pod težo davčnih bremen »seljakov vlade«.

Čudni pojmi. Ali izvršuje kdo svoj poklic v vsakem oziru prav ali ne, odločujejo: o uradniku, predstojniku, o učitelju, šolski nadzornik, o duhovniku pa šol. Zadnji »Kmetijski list« pa meni drugo, ker bi sicer ne priobčil neokusnega napada na g. knezoškofa, čegar potrpežljivost je brez primere.

»Izgubili smo smisel za vrednosti in cilj življenja« toži socialdemokratska »Delavska politika«, ki poroča o samoumorih, ki se množe zlasti po večjih mestih dan na dan. Opravičuje pa omenjeni časopis to »izgubo« na kaj originalen način, ko piše: »Razumljivo, ko pa vidimo, kako so naše vlade in kako je ves naš vladajoči razred izgubil smisel še za marsikaj drugega.« Smešno! Ali bom zato, ker kaka vlada neumnosti dela, se obesil ali pa skočil v vodo? Ne, ampak »rokave bom zavihal« in z združenimi moči bom posadil pri volitvah nesposobno gospodo na hladno. Kot pameten človek pa bom rekel še sledeče: »Cilj, kakor sem ga imel doslej, ki ne prenese nobene sapice in, ki ubija smisel za vrednosti življenja, ni vreden piškavega oreha, zato bo moje stremljenje odslej za drugim, boljšim tudi v delni solza najprimernejšim, večnim ciljem — kakor ga kažeta vera in Cerkev.«

»Delavska politika« priobčuje članek o »Novi politiki sovjetske vlade.« Med drugim poroča: »Nekateri komunisti za-

govarjajo dvig industrijalizacije (v državi) na ta način: oguliti treba kmete do kože, izmozgati iz njih vse, kar se da, ter to porabiti za industrijo. Tako hočejo torej komunisti rešiti kmetško vprašanje. In in vendar se najde tudi med Slovenci kakšna kmetška bela vrana, ki drvi za boljšim vzmom v — svojo pogubo.

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico. Žerjavovski listi in njih maloštevilni pristaši po mestu in deželi delajo veliko glorio, ker so dobili pod krinko stanovskih organizacij in s pomočjo goljufij večino mandatov. Sicer so prodrli v posameznih kategorijah le s par glasovi večine, vendar vpijejo, kakor da bi bila vsa Slovenija njihova. Da imajo večino mandatov, se imajo zahvaliti poleg nedovoljeni agitaciji in dokazanim nepravilnostim le volivnemu redu. Saj je neizpodbitna resnica, da smo po številu oddanih glasov zmagali mi, ki smo dobili med trgovci nad dvesto, med obrtniki pa celo nad dva tisoč glasov več, kot žerjavovski »stanovski kandidati«. To povejte podeželskim liberalčkom, ko vam bodo razlagali svojo »zmagoc«.

Žerjavci se zopet prilizujejo. »Naloga naših organizacij ni izpodkopavati vero in ugled dohovnovc piše zadnja »Domovina«, da bi se lažje približala ljudstvu. Ali dr. Žerjav res misli, da naši ljudje že v enem tednu vse pozabijo. »Domovina« napada številko za številko najboljše duhovnike in lažnivo se je vtikala in se še vtika v vse, kar je katoliškemu kristjanu svetega. Ali se tako dela za vero in ugled duhovništva? Skrij se — hinavščina!

Naše naloge v jeseni. Pod tem naslovom priobčuje zadnja »Domovina« članek izpod peresa dr. Žerjava. V tem spisu pozivlja voditelj samostojnih demokratov svoje organizacije in pristaše po deželi, da zastavijo vse moči za širjenje »Domovine« in izpopolnitev drugih liberalnih organizacij. Med drugim piše: »Pregledali pa bomo tudi prosvetne in gospodarske organizacije, da bodo krepkeje delale. Ali kulturna društva v Vašem kraju živahno delujejo? Ali imate knjižnico? Kaj pa tamburaši, pevci? Kako bo to zimo s predstavami? Kako je z domačim združenstvom? Ali ni morda potrebna kakšna nova kreditna organizacija za manj imovite sloje, kakšna proizvajalna, strojna električna zadruga itd.« — Tako dr. Žerjav. Katoliški možje, fantje, žene, dekleta, ali ne čutite, na kakšne načine namerava veri in Cerkvi sovražna stranka dobiti tla med vami? Kaj neda, sovražnik se bliža v ovčji obleki, zato bodete tudi vi, v jesenskih in zimskih dneh podvojili delo v prosvetnih in drugih vaših organizacijah. Žerjavovska gospoda pa naj se izobražuje sama med seboj, ker je še najbolj potrebna — prave srčne kulture.

Da bodete zadovoljni z res dobrimi

vrvarskimi izdelki

zato je treba naročiti tako blago le pri

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

ni podružnic v Mariboru, Vetrinjska 20 ter Kamnik, Suta 4.

Draga šola.

Nesreča »Slovenske banke«.

Marsikomu je še v spominu, kako je pred petnajstimi leti propadla »Glavna posojilnica v Ljubljani«, ki so jo vodili liberalci in kako so nekateri ljudje pri tem izgubili visoke vsote. Nalagali so svoj denar v to posojilnico, ker je neslo nekaj več obresti, nazadnje pa jih je zadela nesreča, da so prišli skoro ob vse. Nekaj podobnega se napoveduje pri nekih zavodih, ki so v rokah ljudi iz žerjavovske baže, tudi danes. V velike denarne težave je prišla ena največjih bank po imenu Slavenska banka. Noben vložnik ne dobi danes izplačanega nikakega vinarja. Sodišče je postavilo to banko pod sekvester. V tej veliki banki je naloženega preko dvesto milijonov dinarjev denarja, po večini iz Slovenije. Naložen imajo tamkaj denar tudi razni zavodi, katere upravljajo gospodje iz liberalno-demokratskih vrst. Tudi to banko so več let vodili možje, ki so na razne načine podpirali demokratsko-liberalno politiko in njena centralistična stremjenja. Slabo gospodarstvo je privedlo to banko v neprilike, radi katerih bodo milijoni ljudskega premoženja šli v nič. Mnogi lahkomišelniki in pa taki, ki so zaradi nekaj višjih obresti zaupali tej banki svoje premoženje, bodo bridko obžalovali, da so prišli preblizu ljudem iz demokratskega tabora. V Ljubljani je sodišče zaprl še dva druga liberalna denarna zavoda, namreč »Ljubljansko posojilnico« in »Jugoslovansko zavarovalno hranilnico«. Tudi v ta dva denarna zavoda so ljudje devali denar radi višjih obresti.

Nikomur ne smemo privoščiti nesreče. Želimo, da bi pri gori imenovanih denarnih zavodih ljudje čim manj izgubili. Vendar moramo povdariti, da je v teh zavodih tudi nekaj denarja kmetških ljudi. Skoro povsod imajo doma domačo hranilnico in posojilnico, ki sicer ne more dati takih obresti kakor banke, ki je pa zato vse drugače varen zavod. Vendar mnogi čisto brez potrebe nosijo denar v take banke in mestne zavode, ki jih ne poznajo dovolj, ali pa o njih celo vedo, da so v rokah ljudi tiste stranke, ki ne priznava božjih zapovedi in tudi ne zapovedi: Ne kradi! Svobodomislec pač po svoje svobodno misli in dela.

Nekaj časa se še ne bo vedelo, koliko bo kdo izgubil pri katerem gori omenjenih denarnih zavodov in mi želimo, kakor rečeno, da bi bila nesreča manjša, kakor se je bojimo. Želimo pa zraven tudi, naj bi bila to šola vsem kmetškim ljudem, da naj gre ves kmetški denar v domače hranilnice, ki jih vsak pozna in iz katerih gre denar v obliki posojil spet v kmetško korist. Drago šolo, kaj je liberalizem in demokratska stranka, bo marsikdo občutil na lastnem žepu. Ostale bo že izmodrila, upamo, vsaj nesreča drugih.

V vsako hišo Domoljuba!

Povodenj.

Povodenj, ki je prejšnji teden razlila svoje divje vodovje od Ljubljane do Žirov, je po splošni sodbi povzročila mnogo več škode kot lansko leto v Ločnici in Polhovem gradu. Škoda je tudi radi tega večja, ker je voda odnesla veliko množino spravljanih jesenskih pridelkov in so ljudje brez živeža.

Vič in Trnovo.

Najhuje je bil prizadet Stari Vič in Nova vas, kjer je stala voda ponekod do 2 metra visoko. Ker so nalivi še trajali, je voda drugi dan še vedno stala zelo visoko. Udrla je seveda v hiše, zlasti pa v kleti, kjer je uničila veliko živeža. Gradaščica je bila 4 m nad normalom in je v svoj divjosti odnesla 35 m dolgo škarpo v Trnovem z vrtom vred, podrla neko šupo, odnesla jez, tik pred izlivom izpodkopala zidan most ter odnesla del ceste, ki vodi iz Trnovega pristana proti trnovski cerkvi. Vile na Mirju so bile deloma v vodi, vrta upošteveni. Po tržaški cesti je drvel hudournik, da še drugi dan po cesti ni bilo mogoče priti do farne cerkve na Viču.

Od Školje Loke do Žirov.

Povodenj je v teh krajih divjala s tako silo, da se zdi, da je velik del doline za vedno uničen. Voda je odnesla vse mostove razen onega pri Trebije, odnašala je hiše, žage, delavnice, kozolce, šupe, mostove, skladišča lesa, gozde, polja, ceste; plazovi so se usipali v dolino ter pokopavali pod sabo cele hiše. Mnogi posestniki so danes brez hiš, brez zemlje, ostal jim je samo prod, v katerega so spremenjene rodovitne njive. Najbolj je prizadeta vas Selo, kjer je odnesla voda sedem hiš. Najhuje so divjali pritoki Sore, kakor: Račeva, katera je porušila v Račevi posestniku Lukančiču hišo, potem Snopkova grapa, katera je tudi odnesla hišo posestniku Jerebu ter v Novi vasi hišo Jakobu Mrlaku in Lovru Bogataju kozolec in elektrarno z napravo in jezom. Voda Plastule je porušila hišo Jakobu Erzožniku v Novi vasi, hiša Ivana Demšarja je pa že tudi izpodkopana ter se točasno en vogal ruši. V Žirovskem vrhu in Rakulku (Dobračeva) je vse polje zasulo, cel gozdovi v Rakulku (Žirovski vrh) so od plazov uničeni in vrženi v potok Rakulku, v dolini pa vsa polja in njive zasute in pokončane. Še huje pa je razsajal potok Zabrežnik, kateri je porušil hišo Ivanu Grošlju, Selo 4, Matiji Cankarju žago, mlin z vso napravo in mizarškimi stroji ter skladišče za les, velik čebeljak in del hiše, ostali del pa je v nevarnosti, da se poruši, ker ni mogoče vode odbijati in odpeljati, ker še vedno naliva in dežuje. Dalje: Francu Starmanu na Selu je odneslo kovačijo, Antonu Oblaku novozgrajeno hišo in kozolec, Ivanu Poljanšku kovačijo, jez, vso vodno napravo, na novo

po lanski povodnji preurejeno, mlin, gospodarska poslopja in hiša pa so v nevarnosti, da jih izpodkoplje, ako deževje ne bo odnehalo. Enako je tudi s hišo Marije Poljanšek. Josipu Oblaku, Selo 13, je odneslo hišo z vsemi gospodarskimi poslopji in žago. Ivanu Kržišniku, Selo 10, je plaz vrgel hišo z vso opremo in živino v Soro, rešili so si samo golo življenje, istotako Simonu Burniku, kovaču, Selo 27, kateremu je plaz odnesel hišo s kovačijo in z vsem v vodo, tako da ni duha ne sluha, kje da je stala. V vasi Zabržnik je odneslo in porušilo hišo Mariji Tolar. Trohov mlin v Trohovi grapi je zasut. Utonil je en otrok, kakor se je pripovedovalo. Posestniku Ratačenu na Ledenici je plaz uničil hlev z živino ter pokopal njega samega, ki se je tedaj nahajal v hlevu. Električna v Zireh je močno poškodovana ter jo je povodenj deloma odnesla. Stroji so ostali, istotako jez. Med neurjem je streha udarila v hišo Ivana Seljaka v Stari vasi. Hiša in gospodarsko poslopje je zgorelo. V Gorenji vasi je valovje odneslo Fortunov jez in mlin ter Kalarjevo žago, drvarnice, šupe, junca itd. V Srednji vasi pri Čudetu je plaz zasul hišo in hlev. V celi žirovski fari, kolikor je dosedaj ugotovljeno, je odnesla voda 16 hiš, nešteto hiš pa je nevarno poškodovanih. Cesta od Sela do Trebije pri Zireh je popolnoma razrušena in je na njenem mestu samo še strm breg v Soro. Večinoma niti poznati ni več, kje je cesta peljala.

Na italijanski strani je najhuje prizadeta vas Osojnica, ki je postala struga divjega veletoka. Cesta v Idrijo je razdrta, v Spodnji Idriji je povodenj odnesla šest hiš in električno.

Polhov gradec.

Vsa dolina, ki dosega širino 1 kilometra in več, je zasuta z blatom, gramozom in naplavljenim lesom. Sredi polj, kjer na mnogih mestih ni več spoznati, kaj je rastle tu pred katastrofo, leže do 12 metrov dolgi hrasti, katere so ruvali hudourniki s koreninami vred in jih plavili dalje. Most v Dolenji vasi še stoji, toda cesta od tu dalje v Polhov gradec je tako raztrgana, da ni mogoče iti z vozom. Na več krajih jo je voda odnesla popolnoma. Brzojavni drogovi leže semintja poleg, ponekod pa jih je voda odplavila. Za drevesi pa leže ostanki pohištva, vrata, deli oken, stolov in omar. Hišo cestarja Vrhovca je na vseh izpodjedla voda, ki je udrila tudi v hišo. Živino so še pravočasno odpeljali, prašiče pa je spravil pod streho.

Pretrsljiv je pogled v vasi Polhov gradec. Vse križem leže hlodi in dračje, povsod je nanešenega nad en meter visoko proda in ilovice. Voda je segala po hišah prav do vrh peči. Grozno je razdejanje na Božnarjevi žagi, kjer leže do stroja vse križem hlodi in deske, prepreženi z dračjem in prstjo. Kanal na električno je zrušen in tudi poslopje je tako omajano, da so morali stroje demontirati in odnesti.

Divjanje vode se je pričelo že v ponedeljek okrog devetih. Voda je hitro narasčala in je že opoldne dosegla višino

povodnji predlanskega leta. Voda pa je prinašala seboj izravana drevesa, hlode, ostrejša in ostanke podrtih mostov. Z vso silo je butala ob novi most in mu kmalu odtrgala železobetonsko ograjo. Nizko zgrajeni most je bil kmalu zasut s peskom in zagozden z lesom, voda je stopila iz glavne struge in začela izpodjedati temelje Mostarjeve hiše in Gasilnega doma. Kmalu je odneslo severni ogel hiše in streha se je z groznim hruščem začela nagibati. Bučeči valovi so odnašali kos za kosom, stene so grmele v vodo in čez kake pol ure ni bilo več sledu, kje je hiša stala. Bil je grozen prizor, ko so lastnik hiše in drugi domačini reševali male otroke. G. Koprivc ni rešil pred poginom prav ničesar razen malih otrok. Bil je po poklicu krojač in mu je voda odnesla sploh vse, stroj, blago, obleke in denar, od vsega premoženja mu je ostala le delovna obleka in ena krona denarja. Voda je odnesla tudi še hišo Marije Koprivec, kjer stoji ob bregu samo še mal ogel in v njem peč. Gospodarska poslopja zraven pa so se tudi podrla. Streha hleva leži čez pol preklana na razpokanem zidovju. Zraven stoječi hlev g. Peklarja je bil istotako kmalu spodjeden od vode in vse je zgrmel v valove. Orodje je ostalo nepoškodovano, odneslo je nekaj obleke in oprave.

Višek je dosegla katastrofalna povodenj ob treh popoldne. Voda je segala takrat 60 cm višje kot ob zadnji nesreči predlanskim. Nepopisna je bila sila penecih se valov, ki so valili težke betonske podzidke, ostanke razrušenih mlinov in žag, katere je odnesla Božna seboj, obračali in odnašali težko naložene vozove, podirali svinjake in vse, kar je stalo na prostem. Ogromen naval vode se je od časa do časa še povečal, ko je v zgornjem toku hudournik prediral jezove in si delal pot skozi barikade nanešenega lesa. Cesta iz Polhovega gradca proti Črnemu vrhu je popolnoma uničena, nad 5 km pa je porušena tako, da se ne ve več, kje je bila izpeljana. O treh novih mostovih ni niti sledu več. Most pri grajski žagi pa je popolnoma zasut, na obeh straneh je skopala voda široko pot, tako da stoji most sredi 100 m široke struge. Zbesnela Božna je odnesla Potrebuježev mlin in žago s hišo vred. S hrčba je pridrl zemeljski plaz in potisnil vsa poslopja v valove. Razen tega sta odqešena še dva mlina in ena žaga, ena žaga pa je zelo porušena. O Urbančevem mlinu v Zaloju ni več sledu.

Gradaščica je skozi do Ljubljane napravila ogromno škodo po polju, cestah in poslojih. V Hrastenici je porušila tudi dve hiši. Človeških žrtev ni bilo, pač pa je Potrebuježu odneslo šest glav živine, rešili so samo eno kravo. Drugod so živino rešili, voda je ugrabila le nekaj prašičev.

Vsa škoda, ki jo je napravila katastrofalna povodenj, je neprecenljiva. Polja so za dolgo dobo popolnoma uničena, ker so ponekod tako naplavljeni, da jih v doglednem času ne bo mogoče očistiti, drugod pa je hitri tok odnesel vso rodovitno prst, da se vidi le prodišča in kamenje. Vsega skupaj je porušenih pet mostov, dva železobetonska in trije leseni.

Lesi so vode odnesle samo lesnim trgovcem približno 2000 m³.

Ločnica pri Sori.

Ločnica ni manj trpela kot lansko leto. Voda je udrila skozi okna v hiše, katere je zalila z blatom in peskom. Mostove in brvi je voda takoj pobrala, ostal je samo betonski most, ki pelje v Medvode, a še ta je bil odrezan od sveta. Jezov ni več, cesta je raztrgana, spodnjemu mlinarju so uničeni mlin, drvarnica in pod, Vrtovi in travniki so zasuti s kamenjem, sipi in prodrom. Rudnik v Knapovžu je docela uničen, pri Hartmanu je podrt hlev, Šmelcerjeve hiše ni več, porušeno je tudi tisto, kar se je popravilo po lanski povodnji. Most v Medvodah na državni cesti Ljubljana-Kranj je Sora gladko odnesla.

Drugi kraji.

Ogromni nalivi so bili ob istem času tudi po drugih krajih. Nad Šostajnom se je utrgal oblak, vsled česar je Savinja zopet silno narastla, da je bila celjska okolica zopet vsa pod vodo. Veliko škode imajo lesni trgovci, katerim je voda v splavih odnesla ogromne množine lesa. Visoka voda je bila tudi na ljubljanskem barju skoro tja do Vrhnik. V Medije-Lzlah je odnesla voda dva mostova. Velika je bila povodenj v Preski pri Medvodah, kjer je grozno narastla Preščenica ter izpodkopavala poslopja ob bregu. Zagorjevega bolnega očeta so morali rešiti skozi streho. Železniška proga je bila deloma pod vodo. V kamniškem okraju je posebno divjala Bistrica, ki je v Stranjah odnesla gornji most, med Ihanom in Domžalam je stala voda 1 m visoko. Železniška proga med Črnučami in Trzinom je bila v vodi, tako da so morali potniki izstopati ter dalj časa peš hoditi, da so se vsedli na drug vlak, ki jih je čakal onkraj vode.

Ogromne so bile tudi poplave na Goriskem ter zlasti v Trstu, kjer je udrila voda v trgovska skladišča ter napravila za milijone lir škode.

Pomoč.

Najhitrejša pomoč je nujno potrebna. Glavno dolžnost bo imela tu država, kakaj opustošenje je tako obsežno, da je čisto nemogoče vsaj za silo popraviti s privatno pomočjo.

Načelnik SLS poslanec dr. Korošec se je takoj v torek brzojavno obrnil na ministra notranjih zadev, poljedelstva in javnih zgradb, da v vsakem oziru nudi najhitrejšo pomoč po najnovejši povodnji strašno prizadetim krajem in osebam v Sloveniji. Posebno je še opozoril ministra za javne zgradbe na škodo, ki so jo trpeli mostovi in ceste, a ministra za poljedelstvo je posebej zaprosil, da bodoče dohodke iz razredne loterije nakloni slovenskim poškodovancem. Poslanec Smodej je takoj obiskal prizadete kraje, da potem more obširneje poročati v Belgradu.

Čim so došle v Belgrad vesti, da je zadel Slovenijo strahovit udarec, so naši poslanci, ki se nahajajo v Belgradu, Skully, dr. Hodžar in Žebet, obiskali finančnega in druge ministre in so zahtevali takojšnjo

pomoč. Kot prvo pomoč je vlada nakazala iz fonda za ujme pri poljedelskem ministrstvu 120.000 Din.

Narodni skupščini pa so naši poslanci stavili naslednji nujni zakonski predlog:

Radi silnega neurja so vode nenadoma narastle in poplavlile cele doline. Voda je odnašala zemljo, drevje, mostove in vse, kar je dosegla. Rušila je ceste, poslopja itd. Povodenj je zahtevala tudi človeške žrtve. Cele vasi in kraji ter deli mesta Ljubljane so bili pod vodo. Po veliki večini je v poplavljenih krajih vsak promet nemogoč. Ljudstvo radi ogromne škode obupuje. Hitra pomoč je nujno potrebna. Najbolj so prizadeti kraji Ljubljana z okolico, Polhov gradec, Ziri, Poljanska dolina, Medvode, celjska okolica, Velenje in Slovenji gradec. Da se težko prizadetemu prebivalstvu vsaj nekoliko odpomore, stavljam sledeč nujen zakonski predlog:

1. Narodna skupščina odobrava za prizadete pri poplavah v Sloveniji izreden kredit 30.000.000 Din.

2. Ta zakonski predlog stopi v veljavo, čim se objavi v »Službenih novinah«.

V Beogradu, 1. oktobra 1926. — Podpisani: Anton Sušnik, dr. Anton Korošec, Franc Smodej, Janez Brodar, Dušan Serbec, Vladimir Pušenjak.

Istotako je škofijstvo dalo nalog, naj se pobira po župnih cerkvah za poplavlence. Tudi Rdeči križ je izdal oklic za pomoč.

d Blagoslovitev cerkve sv. Frančiška v Šiški se je izvršila v nedeljo z veliko slovesnostjo ob navzočnosti ogromne množice vernikov. Blagoslovil je cerkev mil. g. prošt Andrej Kalan, ki je imel tudi slovesno sv. mašo, popoldan pa so v procesiji prenesli sv. Rešnje telo iz zasilne cerkve — barake v novo cerkev. Cerkev je sicer le še napol dodelana, toda je tako veličastna v svojem stebrovju in nedosežni preprostosti, da ne bo imela para v Sloveniji. Zidana je čisto na nov način in obdudovat so hodili to zgradbo celo inženjerji iz inozemstva. Slovenci smo lahko ponosni na svojega mojstra-arhitekta, ki je eden prvih evropskih umetnikov. Cerkev je dosedaj stala 2 milijona dinarjev in je ena tretjina še na dolgu. Značilno je, da bodo cerkev sezidali največ revni delavski sloji.

d Boj brezverskemu časopisju. Veliki shod mož in fantov v Velesovem dne 3. t. m. je sprejel tole resolucijo: »Slovenski možje in mladeniči, zbrani na taboru v Velesovem, izražajo svojemu škofu zahvalo za odločno in vztrajno obrambo pravic naše cerkve in našega krščanskega ljudstva, lasti za njegovo čuječo nadpastirsko stražo zoper nekrščansko časopisje, ki kvani ljudstvo in osobito mladino, ter mu kliče: Prezvizišeni gosp. škof, naprej po tej poti, mi vam sledimo s hvaležnostjo in z upanjem! — Katoličani, če nečemo imeti čez desetletje druge Mehike, ki bi nam zapirala cerkve in jih izpreminjala v gledališča — boj zoper brezversko časopisje, ki ga izdaja Žerjavova stranka!

d Petrolej v Sloveniji. Strokovnjaki so dognali, da so v zemlji pri Sv. Bolfenku na Štajerskem petrolejski vrelci. Neka angleška družba je začela z vrtnanjem ter so

zadeli na vse znake petroleja. Toda glavne žile niso odkrili. Zato so vrtnanje opustili, dasi so prišli že v globočino 600 m.

d Ogromen socialni škandal. Kadar prideš v Ljubljano, ne pozabi si iti ogledat travnik pred bivšo šentpetersko kosarno. Ob zidu imajo ubogi brezstanovanjci naslonjene z gnilimi in trohnelimi deskami zbite barake z raznimi plahkami. Ob zadnjem deževju je voda tako silila v barake, da je začela skromna oprema plavati po baraki in so morali stanovalci bežati na prosto — na dež. Ljubljano komandirajo danes liberalni gerenti, zakaj sicer bi bila ta stvar na šentpeterskem travniku čisto nemogoča.

d Srebrno poroko sta praznovala pretekli teden ugledni odvetnik g. dr. Brejc in njegova soproga Mara.

d Vzgoja svobodomiselnega časopisja. Vnet kmetski bralec liberalnega časopisja se je peljal 23. sept. z dolenskim vlakom iz Ljubljane. V vozu je tako grdo govoril ter kvantal, da so se sopotniki splošno zgražali. Izstopil je v Trebnjem in je znan. Železnico prosimo, naj vendar take surovine postavi na prosto, kakor to veleva prometni pravilnik.

d Toča. V noči od 27. do 28. septembra okoli 11. ure je zadela okolico Starega trga pri Črnomlju velika nesreča. Toča, ki je padala skoraj četrt ure, je pobila poljske pridelke in vinograde. Najbolj je prizadeta vas Sodevci, kjer je toča pobila skoraj ves vinski pridelek. Škoda je cenjena na 150 tisoč Din, kar je ogromno za majhno vas.

d Udruženje vojnih invalidov, vdov in sirot. Krajevni odbor v Ljubljani pozivlja vse svoje člane in članice, ki so po povodnji oškodovani, da nemudoma javijo osebo ali pismo v društveni pisarni, koliko so prizadeti. — Odbor.

d Potres. V Marenbergu so od 23. na 27. sept. občutili tako močen potres, da so se na hiši gospe Zwettl pobile vse šipe.

d Loterija Izobraževalnega društva na Breznici bo izvršila žrebanje nepreklicno 21. novembra 1926.

d Umrl je v Preserju pri Ljubljani dne 29. sept. zvečer v 72. letu starosti vzoren oče in skrbni gospodar Franc Suhadolnik. Pokojni je bil mož naše korenine in od prvega početka zvest naročnik »Domoljubca«. Naj počiva v miru!

d Zastrupljenje. Z gorilnim plinom se je v ljubljanski tobačni tovarni zastrupilo 6 delavk, ki pa so jih takoj prepeljali v bolnico in jih rešili.

d Cigana nabiralec milodarov za poplavlence. Pri Planini sta hodila okrog tamkajšnjih posestnikov dva cigana. Izdajala sta se za posestnika iz doline in sta tožila, da je njima, kakor tudi sosedom voda porušila hiše in odnesla vso opremo, živino, krmo in gospodarsko orodje. Družine z ženami in otroci prebivajo sedaj na prostem. Znala sta dobro govoriti in sta res nabrala precej denarja, živil in domačega orodja, na to sta izginila.

d Eksplozirala mu je bomba v roki. Na vojaškem vežbališču pri Podgorici v Črni gori je vojaški mojster Bogdan Radovič tako neprevidno deloval z bombo v roki, da mu je nenadoma eksplozirala in ga

težko poškodovala po celem životu. Radoviča so v nezavestnem stanju prepeljali v bolnico.

d Trojen požig. V noči od pretekle sobote na nedeljo je v predoseljski fari pri Kranju trikrat gorelo. Najprej je o polnoči zagorel pod pri posestnici Mani Ahlin (Brezarju) v Predosljah. Pod je zgorel ter veliko sena in slame. Točno ob dveh se je zasvetilo pri vdovi Mariji Žarga (Uršnek). Zgorel je tudi pod ter vse seno in slama. Posestnica nima svoje živine s čem krmiti. Točno ob 4 je planil ognjen steber iz poda vdove Ane Kveder v Orhovljah, 5 minut od prvega pogorišča. Pogorelo je zopet do dal z vsemi pridelki. Gasilci iz Predoselj, Senčurja in Kranja so bili takoj na mestu, pozneje tudi iz Kokrice. — Le neumornemu delu gasilcev se je zahvaliti, da tik ob gorečem podu stoječ s slamo krit Baštonov hlev v Orehovljah ni začel goreti. Vetra ni bilo. Očividno je zažgala vse troje ena sama in ista roka. Posestnice so bile le deloma krite z zavarovalnico, tako da imata zlasti zadnji dve pogorelki prav občutno škodo.

d Fantje so se stegli v Kostanjevici pri Št. Rupertu ob priliki, ko so meli proso pri nekem posestniku. Ko so namreč končali s prosom, so se pred hišo sprli ter stegli s poleni. Pri tem jih je 24 letni Ludovik Šivave toliko izkupil, da je drugi dan umrl. Nadaljevanje bo pred sodiščem.

d Pazite na tatove. Posestniku Ludoviku Sodinju v Stratincih so najbrže cigani ponoči ukradli triletno kobilu vredno 5000 dinarjev in konjsko opremo vredno 1500 dinarjev, pri nekem drugem posestniku pa nov lovski voz.

d Roparski napad pri Karlovcu. V nedeljo, dne 26. sept. sta bila v Karlovačkem Logu napadena Butlovič in Adlešič iz Pribiča. Na cesti sta ju počakala dva maskirana razbojnika, jima vzela uri in verižici ter 18.000 Din v gotovini. Orožniki so odšli takoj na zasledovanje in so napadalca aretirali že v pondeljek.

d Ponesročen napad ciganske tolpe na banko. V Šidu v Slavoniji je poskušala nedavno tolpa ciganov ponoči napasti tamkajšnjo slovaško banko. Vsled hrupa pa se je zbudila hišnica in stopila s svojima hčerkami na dvorišče. Neki cigan jo je zgrabil za grlo, nakar je ena izmed njenih hčerk močno udarila cigana po glavi. Drugi cigan je priskočil v tem trenutku svojemu tovarišu na pomoč s puško in je sprožil. Toda krogla ni zadela hčerke hišnice, kateri je bila namenjena, temveč ciganova tovariša, ki se je zgrudil takoj mrtev na tla. Cigani so svojega mrtvega tovariša naložili nato na voz in izginili v temni noči brez sledu.

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti
poroštvu i. t. d.**

d Nepojasnen umor. V soboto 25. sept. je našel Jožef Podgoršek iz Brezovice na Bizeljskem ubitega Mihaela Benka. Umorjeni je imel veliko ran, ki so mu bile zadane s sekirico ležečo poleg njega. Sekirica se je izkazala kot last Jožefa Podgorška, ki je truplo našel. Orožniki so ga takoj zaprli in še ženo ubitega Benka, ker jo imajo na sumu, da je pri umoru sodelovala. Podgorška dolžijo tudi, da je pred 7 leti umoril Antona Hudino.

d Zagoneten umor. V nedeljo dne 3. oktobra v jutro so našli v Mežici pri Prevaljah, po dom. pri Jakopičevih, domačo hčer v ribniku vtopljeno. Ko so jo spravili iz ribnika, so našli, da je imelo dekletko v ustih zmašen cel žepni robec. Okno v sobi, v kateri je hči spala, so našli odprto, v sobi pa raztresene vžigalice in palico, ki ni bila domača. Ker je bilo dekletko mirno in pošteno, je skoraj nemogoče, da bi šlo za samomor, temveč je gotovo povzročila to strašno onesrečo v pošteni krščanski rodbini kaka roparska roka. Preiksava se vrši.

d Ponarejevalec denarja Potočnik je dobil pred mariborsko poroto 20 let. Odpejali so ga v mariborsko kaznilnico, kamor pa se je branil, češ, da sta v njej predsedala veliko let njegov oče in njegov brat, ki je tudi v njej umrl. Isto se bo najbrže primerilo tudi Potočniku, ker je star že 50 let. V ječi si je sedaj z iglo in barvo zapisal na čelo ime državnega pravdnika, na eno lice ime sodnika, na drugo pa številko 20.

★ Zlatnike v »Gazela« milu so našli sledeči: g. Marija Kočevar, Nestopla vas 12 pri Semiču, kupila milo pri Prvem delavskem konzumnem društvu, podružnica Semič; g. Iv. Sovenc, Ljubljana, Dunajska cesta 19, kupila milo pri Prvem delavskem konzumnem društvu, Ljubljana; g. Marija Bider, Suha, p. Rečica ob Savinji, kupila milo pri tvrdki Anton Tiršek, Rečica ob Savinji; g. Marija Anžlovar, Petružna vas, kupila milo pri tvrdki V. Avsec, št. Vid pri Stični; g. Nežika Kapus, Koroška Bela, kupila milo pri tvrdki J. Dežman, Slovenski Javornik; g. Katarina Jazbec, Krškavas, kupila milo pri tvrdki Josip Rudman, Krškavas; g. Uršula Rotar, Ljubljana, Ulica stare pravde 5, kupila milo pri tvrdki Nabavljane združba državnih nameščencev, Ljubljana; g. Elizabeta Kranjc, Lipa 25, p. Štore, kupila milo pri tvrdki Blaž Godec, Teharje, p. Štore; g. Ferenčak, Laško, kupila milo pri tvrdki And. Elsbacher, Laško; g. Ivana Bokavšek, Brezovica 4, kupila milo pri tvrdki Fr. Verkavrh, Brezovica; g. Kata Jakirčević, Davor, kupila milo pri tvrdki Anton Riedl, Davor; g. Štibrič, Zagorje, kupila milo pri tvrdki Josip Erneje, Zagorje ob Savi; g. Evica Ugargar, Šibenik, kupila milo pri tvrdki V. Inchiostro et Figlio, Šibenik; g. Marija Prkič, Split, Bilanova ulica, kupila milo pri tvrdki P. et M. Bonačić, Split; g. Marija Kumer, Slatine, kupila milo pri tvrdki Anton P. Bizjak, Rečica ob Paki; g. Milan Vuga, Ptuj, kupil milo pri tvrdki Snof et Urbančič, Ptuj; g. Nikola Katušin, Netretič pri Karlovcu, kupil milo pri tvrdki »Promet«, Karlovac; g. Ana Kumer, Slatine, kupila milo pri Kmetijski nabavnici in prodajni zadrugi, Šmartno ob Paki; g. Berno Vinožganjec, Sestine pri Zagrebu, kupila milo pri tvrdki Vilim Šenauer, Sestine pri Zagrebu; g. Marica Perlain, Split Ban Mla-

denova 7, kupila milo pri tvrdki P. et M. Bonačić, Split; g. Josip Šalamon, Brod na Savi, kupil milo pri tvrdki Vilko König i drug, Brod na Savi; g. Tereza Doberšek, Dolgi potok, kupila milo pri tvrdki Florijan Gajšek, Loka pri Zusmu; g. Katica Leopold, Veliki Zdenci, kupila milo pri tvrdki Viktor Hrešič, Veliki Zdenci; g. Ferdinand Sušec, Tostovrh, p. Mislinje, kupil milo pri tvrdki Franjo Cebular, Mislinje; g. Anton Eržen, Gorenja vas, kupil milo pri tvrdki F. Ks. Jelovčan, Gorenja vas nad Škofjo Loko; g. Jera Jama, Kozarje, kupila milo pri tvrdki Franc Kušar, Vič, Dolgi most; g. Martin Kodalič, Gjurjevčac, kupil milo pri tvrdki Grga Kovačević, Gurgjevčac; g. Marija Fürst, p. d. Florečica, Spodnje Pobreže, kupila milo pri Kmet. društvu, Rečica ob Savinji; g. Marija Šandor, Nova cerkev, kupila milo pri tvrdki Anton Fazarinc, Celje; g. Franca Marinič, Berkovci, kupila milo pri tvrdki Franc Senčar, Mala Nedelja.

d Nove šmarogorske razglednice v korist sklada za nabavo novih zvonov so pravkar izšle. Prodajajo jih na Šmarni gori, v Vodicah in št. Vidu, v Ljubljani pa v prodajalni K. T. D. po 1.50 Din za izvod. Dobe se tudi v upravi »Slovenca«. Prijatelji Šmarne gore in Marijinega svetišča, segajte pridno po njih!

d Tatvina koleša. R. Miklavčiču iz Starih Vrhov št. 2 je na žugansko nedeljo ukradel mlad fant v rjavi obleki, katerega so ljudje videli, kolo, znamke Es-ka št. 57645, izpred gostilne Fr. Rebola, Gmajna, občina Krka pri Stični. Kolo ima črno pleškano balanco, brez zavor. Pod sedežem je bila privezana zračnica. Kdor bi kaj vedel, se naproša, da sporoči na gorenji naslov.

Zahvala. Gospod M. Težak, Zagreb. Z ozirom na to, da sem imel z Vašim oljem odlični uspeh. Vas prosim, da mi pošljete ponovno eno ročko od 5 kg »Težakovega hranilnega in zdravilnega olja za živino«. — Z odličnim spoštovanjem Sreško Orlov, l. r., Stara Pazova, 9. sept. 1926.

Moje in fantje! Težka je za denar, vendar pa dobite lepo, dobro sukno ali sukniče najcenejše le pri tvrdki Fr. Lukič, Pred Škofijo 19.

NAZNANILA

n Senčar pri Kranju. V nedeljo 10. oktobra ob 4 popoldne se bo vršil v Ljudskem domu občni zbor prosvetnega društva v Senčurju. Člani, vaša dolžnost je, da se ga gotovo udeležite.

n Ljudski oder v Šmartnem pri Litiji otvori letošnjo sezono v nedeljo 10. oktobra z romantično igro »Zakleti grad«, spisal dr. Al. Remec. Igra je polna veselih in žalostnih prizorov iz srednjeveškega življenja po gradovih. Igra se ponovi 17. t. m. — Začetek obakrat ob 15.

n Pri Sv. Heleni-Dolski se bo vršilo 3. oktobra ob 10 dopoldne odkritje spominske plošče padlih vojakov na farnem pokopališču pri Sv. Agati. Soedje vlijudno vabljeni!

n Na Senturški gori bo v nedeljo, dne 10. t. m. popoldne blagoslov nove Lurške kapelice, ki je postavljena tik pred zvonikom župne cerkve. Nova kapelica je prava krasota Senturške gore, kamor so v nedeljo vabljeni vsi prijatelji planin in častivci Lurške kraljeve, katera bo odslej kraljevala tudi v tem planinskem rajju. Obenem bo tedaj darovanje, kajti stroški za kapelico so precej veliki.

n Blatna Brezovica. Naše prostovoljno gasilno društvo otvori letošnjo gledališko sezono s Finžgarjevo ljudsko dramo »Razvalina življenja« v nedeljo dne 10. oktobra t. l. ob 3 popoldne. Igra se ponovi ob pol 8 zvečer. Ker društvu primanjkuje še mnogo prepotrebne gasilnega orodja, vabimo cenjeno občinstvo k najboljše udeležbi.

n Državna kmetijska šola na Grmu sporoča, da se bo šolsko leto na tej šoli pričelo šele dne 6. novembra t. l., potem ko zapuste sedanji učenec zavod. Oni letošnji prosilci, ki bodo v šolo sprejeti, bodo obveščeni o sprejemu sredi oktobra, tako da se še lahko pripravijo za vstop v zavod. Seznam

POLITIČNI ZAPISKI

p Kako se drži radikalna stranka v Srbiji. V Šabcu se je vršil kmetijski shod, kjer so srbski kmetje zelo udrihali čez belograjsko gospodo, ki slabo gospodari v državi. Tedaj pa je vstal neki Jure Turčič in povedal srbskim kmetom tele bridke resnice: »Ako hočemo govoriti po pravici in resnici, ste prav vsi seljaki krivi korupcije, nasilja in nezakonitosti. Vi zahtevate od poslancev protizakonite protekcije, ki so na škodo državi in splošnosti in rušijo zakone. Nedavno je neki kraj svojemu poslancu zatožil velikega župana, ker je kmete silil, da nasujejo cesto z gramozom, ki jim ga je država v ta namen darovala. In ta velik župan je bil dejansko premeščen! Vi hočete stranko, ki ib jemala državi in dajala vam. Vsak vaš poslanec mora imeti v vsaki vasi pa dva tri ljudi, da mu drže skupaj volivce, a te ljudi plača poslanec na ta ali drugi način z državnim denarjem. Drugače ne more, ker nima lastnega premoženja. Pa tudi volivci sami zahtevajo od svojega poslanca, da jih plača v kakršnikoli obliki. To sami najbolje veste. Eden hoče osvoboditi svojega otroka od šolske obveznosti, drugi se hočejo osvoboditi dosojene kazni, tretji hoče gostilno, četrti to, peti ono, vsak pač nekaj. Vsi hočete državo za kaj oslepiti. Tako sejete korupcijo, nasilje in nezakonitost.«

p Češki poslanci v naši državi. V nedeljo zvečer je došlo v našo državo 67 poslancev češke narodne skupščine in senata, da vrnejo obisk naših poslancev v Pragi leta 1922. Pripeljali so se v posebnim vlakom čez Mažarsko ter so bili v Subotici slovesno sprejeti. Najpreje so došli v Beograd, kjer je bil sprejem posebno veličasten. Drugi dan je bila slavnostna seja narodne skupščine, kjer je predsednik Trifković navzoče češke poslance prisrčno pozdravil. Poslanci obiščejo še Skoplje, Zagreb, Split in Ljubljano. Zato je zasedanje narodne skupščine odloženo do 12. t. m.

p Radi divjega preganjanja slovenskih in hrvatskih učiteljev na Primorskem od strani italijanske vlade so naši poslanci vložili na zunanega ministra dr. Niščiča interpelacijo, kjer ga pozivljajo, naj se pri rimski vladi odločno zavzame za naše rojake.

odklonjenih se bo poslal ministrstvu za kmetijstvo radi event. pridelitvi v druge zavode.

n Letni sejem v Nadlesku pri Starem trgu prvi v tem kraju, se je dne 20. septembra proti pričakovanju dobro obnesel. Prignali so dokaj goveje živine in lepo število konj. Tudi kramarji s raznim blagom so se udeležili sejma v večjem številu ter prišli dobro na svoj račun. — Drugi in zadnji letošnji sejem bo v petek, 15. oktobra, ki obeta biti še mnogo boljše obiskan. Zivinerjevi stari rotrške doline in okolice, ne prezrite tega sejma.

Fabiani & Jurjovec

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

Velika zaloga moškega in ženskega blaga za spomladanske in letne obleke. Lepa izbira svetlih rut in žerp. Krojači in šivilje, pišite po vzorec.

PO SVETU

Pred novo parlamentarno vlado na češkoslovaškem. Na Češkoslovaškem že dalje časa vlada uradniška vlada, s katero ljudstvo seveda ne more biti zadovoljno, ker ta vlada ni odgovorna parlamentu. Med strankami se že precej časa vrše pogajanja za sestavo odgovorne parlamentarne vlade. Kakor se pričakuje bodo pogajanja kmalu uspešno končala in sestavila se bo vlada, v katero bodo vstopili tudi zastopniki slovaške ljudske stranke in Nemci, ki do sedaj še niso bili zastopani v nobeni vladi. Vstop Nemcev v vlado bo gotovo mnogo pripomogel do pomirjenja med Čehi in Nemci.

Nova vlada na Poljskem. Poljsko vlado je sestavil maršal Pilsudski, ki je svoječasno po fašistovskem vzorcu pregnal državnega predsednika in razgnal parlamentarno vlado.

Za župana v Budimpešti je bil izvoljen kandidat krščanskega bloka s 166 glasovi. Nasprotni kandidat je dobil 134 glasov.

Spori med grškimi vladajočimi generali. Vladajoči grški generali se pogajajo z voditelji strank o volilnem redu, po katerem naj se izvrše volitve v narodno skupščino. Vsak seveda predlaga takšen način volitev, po katerem misli zmagati. Ker ni šlo vse po želji ministrskega predsednika Kondilisa, je ta odstopil. Državni predsednik pa odstopa generala Kondilisa ni vzel na znanje. Zato je Kondilis preklical svoj odstop in bo še dalje vodil vladne posle.

MED PRIMORSKIMI SLOVENCMI.

Konec občinske samouprave na Goriškem. Predzadnje nedeljo so morali vsi župani na Goriškem izročiti svoje posle takozvanim potestatam. Te imenuje notranji minister in so seveda sami fašisti.

Spomenik padlim na Sv. Gabrijelu. Na Sv. Gabrijelu pri Gorici so Italijani v nedeljo odkrili spomenik padlim italijanskim vojakom. Mnogi slovenski fantje in možje se še z grozo spominjajo na strašno klanje v letu 1916 na temu hribu, kjer je vsaka ped zemlje namočena s krvjo. Tudi slovenskih fantov mnogo počiva na Sv. Gabrijelu.

Za železničarji — učitelji. Italijanski prosvetni minister je zoper več slovenskih in hrvaških učiteljev uvedel disciplinarne postopanje, češ da so premalo narodni t. j. fašistovski. Namen tega postopanja je najti povod za odpust iz službe.

Urednik »Goriške Straže« obtožen a — oproščen. »Goriška Straža« je svoječasno pozvala slovenske starše, naj sami učijo otroke doma maternega slovenskega jezika, ki so ga Italijani vrgli iz šol. Državni pravdnik je pa v tem pozivu videl ščunjevanje k uporabi proti zakonu in je tiral »Stražinega« urednika g. Kemperleta pred sodišče. Sodniki pa so vendarle uvideli, da poučevanje slovensčine ni protizakonito in so obtoženega urednika oprostili.

MIRNA PEČ.

Včasih je bilo v Mirni peči precej pijančevanja, zdaj je v tem oziru nekoliko boljše; mi privoščimo vsakemu svoj zaslužek, vendar bi bilo zelo dobro in je to želja marsikaterega občana, da bi bile gostilne med službo božjo zaprte. Je res žalostno, da eni v cerkvi molijo, drugi pa kličejo po gostilnah in zapravljajo denar; tega je, kakor rečeno, zdaj manj, ali da se zavarujemo pred zopetnimi takimi pojavi, bi bilo morda prav, če bi naš občinski svet, ki ima menda to moč, sklenil, da se med službo božjo ne bi smele točiti opojne pijače; s tem bi prenehalo tudi žalostno petje pijanskih pesni. — Če človek hodi po občinskih potih, takoj zapazi, da so pota veliko boljše kot so bila včasih; prav tam, kjer je bilo prej debelo blato, vidiš zdaj posuto s kamenjem. V tem oziru je treba naše odbornike zlasti pa g. župana pohvaliti. Seveda bo kdo rekel: lahko bi bilo še boljše; to je res, vse se pa ne da takoj napraviti. — Kar nas še teži, to so pa veliki davki, da jih kar težko plačujemo. Človek mora že precej prodati, predno spravi skupaj potreben denar. Kje je pa obleka, obuvalo in druge take stvari! Težko je dandanes za kmeta. Dobro vemo, da bo takrat bolje, ko bo naš denar ostal bolj v Sloveniji, ko dobimo avtonomijo. Zdej nas pa stiskajo, toda mi od avtonomije ne odstopimo, enkrat mora priti do tega, če prej ne, pa pozneje. Zato pa stojimo v vrstah slovenske ljudske stranke, ki je edina prava zastopnica slovenskega ljudstva, slovenskega kmeta.

Letina bo bolj srednja. Pšenice je še nekaj, ajde bo pa bolj malo. V šentjurski dolini in tam naprej jo je toča popolnoma uničila, drugod bo pa manj zrnja zaradi suše.

Pri nas imamo »Kmetijsko društvo«, ki ima svojo prodajalnico; letos pa nam je izposloval naš poslanec dr. Kulovec čistilni stroj za žito; v Mirni peči je torej ustanovila država stalno triersko postajo (stanico), katero je poverila »Kmetijskemu društvu«. S tem trierskim strojem hodi po vaseh stric Filip, ki znajo lepo delati s strojem, da lepo čisti. Vina pa letos ne bomo pili po litrih, ampak, če ga bomo, ga bomo po kozarcih, ker toča našim vinogradom ni prizanesla.

Imamo novega organista, g. Simona Gosaka, ki je obenem obč. tajnik, kot prejšnji, tako tudi ta skrbi za lepo petje v cerkvi; včasih nastopi tudi s fanti iz Globodola, ki jih uči posebej; to nam prav ugaja, ker je včasih malo spremembe.

Tudi na Primorskem velike poplave. V noči od predzadnje nedelje na ponedeljek so divjali tudi na Goriškem veliki viharji. Soča, Idrija, Bača in Vipava so prestopile bregove, izgale zemljo, odnašale mostove, poljske pridelke, živino, hišno opravo in druge predmete. Škoda je velika.

PO DOMOVINI

Orlovskega potovanja v Rim so se udeležili tudi naš g. župnik in jih je prav zanimivo poslušati, ko nam pripovedujejo o Rimu in sploh o svojih doživljajih tega potovanja.

Kakor slišimo, bo sedaj naša šola šestrazrednica, Globodolsko pa so opustili; ljudje o tem različno sodijo. Če se bodo naši otroci kaj več naučili, bo to seveda njim v korist. Ker roma »Domoljub« po širnem svetu, zato pozdravljeni vsi Mirnopečani po Ameriki, Franciji, Nemčiji in koder jih je še kaj; vam vsem kličemo: »Bog vas živi!«

GOR. PODBORŠT PRI MIRNI PEČI.

Naj se tudi mi enkrat oglasimo v »Domoljubu« saj nas je precej naročenih na ta časopis, pa naj še drugi malo berejo, kako živimo kaj mi Podborščani tukaj ob Tementici. Ko bi ne bilo Tementice, res ne vem, kaj bi pili, ker vina letos pri nas ne bo. Naše vinograde po Golobinjeku in zlasti še po skalovitem Grčvrhu je obiskala toča in tako se bomo morali za naprej zadovoljiti s tepkocem in jabolčnikom. Iz naše vasi pogrešamo še iz vojske Alojzija Jarca, sina uglednega posestnika in gostilničarja; kaj bi dali starši zato, če bi ga dobili nazaj, ali ko bi vsaj zvedeli, če je še kje med živimi tam v daljnji Sibiriji. Vsem je še znano, kakšno zvijanje je bilo po naših občinskih volitvah, ko bi bili radi imeli oni večino, pa je bila na naši strani; prav ni bilo samo to, ker je nekdo porinil krogličo samo v škrinjico SLS, ne da bi si ogledal z roko tudi druge. Te stvari je oblast rešila tako, da naj žreb odloči, kdo bo zmagal. Žreb je odločil za SLS. — Bog živi! — V Mirni peči, dne 22. septembra 1926.

MORAVČE.

(Odkritje spominske ploče)

Odkritje spomenika padlim vojakom se bo vršilo v nedeljo, dne 10. oktobra. Ob 10 dopoldne bo sv. maša z darovanjem za spomenik, takoj po sv. maši pa slovesno odkritje in blagoslovitev spomenika. Sodelovala bosta moravska godba in pevski zbor; govor v spomin padlim vojakom bosta imela č. g. Fr. Bonač in g. major Colarič. Popoldne po litanijah bo zborovanje Zveze bivših vojakov, na kar se razvije prosta zabava v prostorih gostilne g. Fr. Vasel. Ob lepem vremenu se bo vsa prireditev vršila na prostem. — Odbor.

RAČNA - KOPANJ.

Vsled silnega deževja pretekli teden je bila Radenska dolina letos že drugič skoro do Grosuplja popolnoma pod vodo. Izgledalo je kakor veliko jezero. Voda je segala do vasi Velika in Mala Račna, hribček Kopanj pa je bil obdan skoro okoli in okoli z vodo, da je izgledal kakor otok. Svet tukaj ima kraški značaj, zato privre voda na dveh krajih z velikansko močjo, na dan ter se razlije čez njive in travnike.

oziroma po strugi Sica, katera je v takem slučaju premajhna. Kljub temu, da so trije požiralniki, imenovani Zatočna jama, Lazarjeva jama in Pekel, vendar obilne vode ne morejo sproti požirati in tako stoji voda večkrat po par tednov. Požiralniki so bili pod bivšim dež. odborom pred vojno očiščeni, da je bilo precej bolje. Toda padavine, ki jih imamo sedaj par let, so preobite, da bi mogla vsa voda odteči brez da bi opustošila polja in travnike. Vsled tega so letine v naši dolini jako slabe. V teku zadnjih 50 let sem, je letošnja najslabša. Druga leta je vsaj nekateri pridelek obrodil, letos nobeden. Krompirja, fižola, koruze (glavni pridelek naše doline) ni letos skoraj nič. Marsikdo še semena ni dobil nazaj. Tudi sena in žita bo primanjkovalo, osobito ker je mnogo sena odnesla v košnji voda. Edini ki nas vidi, a nas ne sprevidi, kakšni reveži smo, je davkarija. Ta nam kljub vremenskim ujmam nikdar ne pozabi predpisati davka. Našega poslanca g. Smodeja prosimo, da nam izposluje odpis davkov in pa da nam preskrbi cenejši nakup živil, osobito koruze. Pomankanje trka že pri marsikateri hiši na vrata.

Moravce.

Spomin na vojne žrtve.

(Ob odkritju spominka padlim vojakom dne 10. oktobra 1926.)

To bil je vihar in bobnenje,
gora so se tresli vrhovi!
Ozračje je zibalo strašno grmenje,
ječali so naši domovi...

Odšli so moravški sinovi
z Gorice, iz Česnjic in z Limbarske gore,
z Vrhpolja, iz Krasc in Drtije. —
Kdo tugo ločitve opisati more,
da jok mu oči ne zalije?
Kako je srce ob slovesu bolelo
in koliko solz je po licih polzelo,
ko oče je svojo družino ostavljal,
ko sin se je v tujo deželo odpravljal,
ko mož je zapuščal otroke in ženo,
ko brat je odhitel v daljavo megleno...

Odšli so in mnogi se niso vrnili,
podrl jih je ljuti moralni vihar.
Življenje so daleč od doma sklenili,
položil jih v grob je neznan grobar.
Tam sto in deset jih počiva v tujni,
ki vežejo nanje nas bridki spomini:
pred nami se dvigajo senčni Karpati
in solčna Gorica žaluje za brati,
molčijo sneženi tirolski vrhovi —
povsod tam so naših junakov grobovi...

Minuli so grozni trenutki,
ki ni jih pozabil spomin.
Še čutijo naši občutki,
kaj trpel junak je trpin.
V spominek smo vtisnili draga imena,
globoko smo jih zapisali v srce,
iz njih ne izbriše jih sila nočena:
moravški junaki naj večno žive!

STUDENEC PRI DOBU.

Dne 4. julija l. l. smo ustanovili na Studencu, župnija Dob, gasilno društvo. Z ozirom na človekoljubni namen, priskočiti bližnjemu na pomoč ob času ognja, največje nesreče, priporočamo prebivalstvu

IZOBRAZBI

Tako se je trebá boriti.

Mehikanski katoličani so v preteklosti veliko zamudili. Ker niso imeli in časopisja, niti organizacij, so framasoni, dasi jih je samo 5 odstotkov, dobili vso oblast v državi v roke. Začeli so pod vodstvom krutega Callesa katoličane krvavo preganjati. Sedaj pa so se katoličani zdramili. Začeli so z gospodarskim bojkotom, to se pravi, da skoro nič več ne kupujejo. Njihovo geslo je, ki ga ponavljajo delavci med korakanjem: Jaz bojkotiram, ti bojkotiraš, on bojkotira.

Nihče, tudi katoličani sami niso verovali, da bo novo geslo imelo večji učinek. Vendar so katoličani vzdržali in dosegli krasne uspehe. Danes je največji tobačni koncern Mehike, ki ga vodi zagrižen framazon, naenkrat postal prvoboritelj za katolištvo in glavni podpornik Lige za versko osvobodjenje. Neka loterija, ki je imela glavni dobiček 125.000 pesov, je iztržila komaj za 50.000 pesov srečk. Vstopnice za kino so se pocenile za 25 odstotkov. Vlada je morala zato odpustiti vsem kinom javne dajatve, da so sploh mogli dalje obratovati. Cena piva je padla za polovico. Eden največjih mehikanskih trgovskih obratov je dosegel rekord, ko je na dan izkazal le 4.50 pesov prejemkov.

Vlada je izgubila na dohodkih na milijone pesov. Bilanca mehikanske izvozne trgovine je vsled bojkota že silno prizadeta. Uvoz se je vsled zmanjšane oddajnega trga že znatno znižal. Srebrni peso je padel za več točk. To so dosedanji uspehi.

Bojkot mehikanskih katoličanov namreč ni bil namenjen trgovcem in obrtnikom, njegov cilj je bil zadeti vladu. Zato je moral posredno zadeti najvažnejše davkoplačevalce. Tem je moral bojkot onemogočiti plačevanje davkov. Vlada je na ta način prišla ob redne dohodke. To se je v prvih mesecih dobro posrečilo in je eden glavnih vzrokov, da je vladni nastop že veliko umerjenejši kot prvi izbruhi. Vlada je naletela na težavo, vt je ni pričakovala in se mora braniti.

Bojkot so organizirali lajki. Vodi ga »Liga za obrambo vere«. Na čelu je vrhovno predstojništvo treh mož. Le-ti imajo vsak po več tajnih namestnikov, ki takoj avtomatično vstopijo v funkcijo, kakor hitro njihovi predniki ne morejo izvrševati svoje dolžnosti. Spočetka je vlada zaprla tri taka predstojništva druga za drugim, ko je pa uvidela, da namestnikov ni konca, je opustila ta način in je zaprte voditelje proti kavciji izpustila. V vsaki deželi je deželno vodstvo, ki ima svoje zaupnike po ulicah, vaseh in občinah. Zaupniki imajo dodeljene gotove prebivalce, ki jih morajo strogo nadzorovati in stalno poročati o izvrševanju navodil.

Mehikanski katoličani so si izbrali tajno sredstvo, ki ga more uporabljati ves narod brez nevarnosti, da bi oblast mogla koga za-

najtopleje, da gre društvu povsod na roko z denarnimi prispevki, da si napravi potrebno gasilno orodje.

UHANI

F. ČUDEN
Prešernova ulica št. 1

preti, orožje, ki ne povzroči preliivanja krvi in vendar zadene državo na njenem glavnem živcu. Calles sam je s tem, da je popolnoma prepovedal nedeljsko službo božjo, pomagal izvesti bojkot na deželi, kjer imajo kmetije navado, da po službi božji kupujejo svoje potreščine na zato prirejenih tržiščih. Ta tržišča so skoro popolnoma izginila.

Vodstvo bojkota zahteva popolno odpoved nakupov vsega luksuznega in manj potrebnega blaga, katoličani morajo opustiti obisk vseh zabav, kina, ne smejo se udeleževati loterijskih iger, nihče ne sme uporabljati lasten avto, ker bi moral plačati mesečno visoko takso, jedi naj se prirejajo kolikor le mogoče iz samih domačih pridelkov, obleko si smejo kupovati samo, če zaupnik bojkota spozna, da je neobhodno potrebna itd.

Za to preprosto pa učinkovito sredstvo so se ljudske mase neverjetno hitro navdušile. Misel, da je treba samopovedi v obrambo verskih pravic v javnosti, izzvala večelo pripravljenost za potrpljenje. Komaj sta potekla prva tedna, že so se obrnili trgovci na predsednika države in na katoliške škofo, naj se sporazumejo in spravijo.

Končni uspeh seveda zavisi od vztrajnosti. Voditelji bojkota verujejo v svojo zmago. Pa tudi če bi ne bilo nobenega drugega uspeha, že dosedanji so veliki. Največji uspeh je to, da so katoličani spoznali, kako moč imajo. Stara mehikanska ustava je zaprla katoličane v cerkev, Calles pa je njena vrata odprl, ne le da je tudi iz cerkve pregnal njene vernike, ampak jih je nagnal na prosto, kjer so spoznali svojo moč na ulici. Tu bojujejo trd pa vztrajen boj za spoštovanje verskega prepričanja v mehikanski javnosti.

DOBRO BLAGO! NIZKE CENE!

»OBLAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, hlačevine, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanelc in drugega perilnega blaga

po izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBLAČILNICI«

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

Čevljarški POMOČNIK in VAJENEC

se sprejmeta pri dobrem mojstru na deželi takoj ali pozneje. Hrana in stanov. v hiši. Vajenec, ki se je že učil, ima prednost. Mora biti ubogljiv in pošten. — Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 6794

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

Nesel sem ga domov in popolnoma pozabil nanj vse do čaja. Tedaj sem odprl na svojem pisalniku »Pesmi starega Rima«¹ in vzela zvezek v roke. Toda zagledal sem, napisano z odločno, pokončno pisavo, ki sem to tako dobro poznal:

Krepak hura!

(Pesem iz moderne Irake.)

I.

Postaral sem se, osivel,
zastaja kri;
življenja cvet je odevetel,
mi več moči.

II.

Življenja ladja že vesla
v teman pristan,
kjer večnosti mi val šumlja
pozdrav strašan.

III.

Ne zgane list se veči več —
usehlo vse.
Ni smeha, temveč čut skeleč
in solze le.

IV.

Umri sem; spomenik moj, glej,
smehlja zdaj tam
med vrsto smrtnih se trofej
skoz mračni hram.

V.

In vendar, Bog, če dan mi kdaj
se zablesti,
ko molni svobode sijaj
se zaiskri;

VI.

Če prapor svobode uzrem,
da plapolja,
ko boj besni na polju tem,
in se ne vda

VII.

Ves črn krvi — veliki cilj
nasprotnih trum;
če čujem, da molči nemil
sovraga hrum;

VIII.

Če slišim kdaj bobneč korak
hitečih čet,
iz boja v boj, iz dneva v mrak
za dom naš svet;

IX.

Če prapori se zableste
brez sužnjih spon,
kjer zasnežene pne vrhé
naš Slieve-na-mon —

X.

Počival v grobu bom mirno,
brez bolečin
in rekel: »Hvala ti srčno,
Kralj visočin!«

XI.

Tedaj naj časa pest en sam
mi hip še da,
da kriknem večnosti vodam
krepak hura!

Pomel sem si oči. Nato obrisal očala. Ne, nisem se zmotil. Obrnil sem druge liste zvezka. Bili so prazni. Zvezek je bil popolnoma nov. V njem je bil samo narisano okrogel stolp, volk in Erinija, v podobi mladega dekleta, najbrže Kathleene same, z velikimi, žarečimi očmi, s čelado na glavi, z grško kito, blestečim mečem v desnici in raztrgano verigo ob levi na tleh. V kotu je bilo zapisano:

Kathleen Leonard

Thadeu Murphyju, uporniku in rodoljubu.

»In kaj ste vi storili?« O, naj vas nič ne skrbi! Bodite prepričani, da sem prav ukrenil. Saj storim vedno tako. Ta slučaj sem le zato navel, da pokažem, kako je Kathleen postala glavna oseba pri reševanju zapletka, ki se je sedaj bližalo tako naglo. Tedaj se je tudi moji počasni pameti posvetilo, da ona ni več otrok, temveč dekle. Mogočno čuvstvo, ki ji je bilo pretreslo dušo, jo je nanaglo izpremenilo, in dasi sem še vedno ravnal z njo kot z učenko, sem vendar čutil, da se sedaj popolnoma razločuje od one male razposajenke, ki je prepevala, da zdraži svojo mater:

Saj neče mi se v samostan,
ne vleče nič me v samostan,
ker tudi mati pravi mi:

»Ne pojdeš v samostan.«

Na straži častnik moj stoji
in z njim vam jaz pobegnem stran
in mlado mi srece kipi:

»Ne pojdem v samostan!«

Storžek.

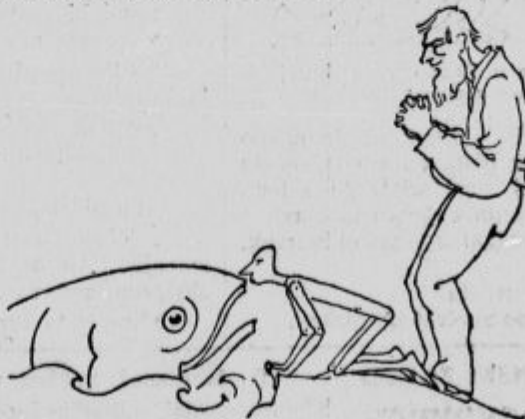
Otroška pravljica.

Prevedel dr. Joža Lovrenčič.

Ko so dosegli obalo, je skočil Storžek prvi na suho, da bi pomagal tudi očetu na kopno; potem se je obrnil k Tunu in z ginjenim glasom rekel:

»Priatelj moj, mojega očka si rešil! Zato nimam dovolj besed, da bi se ti primerno zahvalil. Dovolj, da te vsaj poljubim v znak večne hvaležnosti!...«

Tun je pomolil glavo iz vode, Storžek je pokleknil, se nagnil in mu pritisnil na usta prisrčen poljub. Ta dokaz neprisiljene in žive nežnosti, ki je ubogi Tun sicer ni bil vajen, ga je tako ganil, da se je sramoval pokazati solze, ki so mu privrele iz oči kot otroku, in je potegnil glavo pod vodo ter je zginil,

...in mu pritisnil na usta prisrčen poljub.

Medtem se je zdanilo.

Storžek je s svojim laktom podprl Pepka, ki se je komaj držal pokonci, in je rekel:

»Kar oprite se na moj laket, dragi očka, in pojdiva. Hodila bova počasi počasi kakor mravlje in ko bova trudna, počijeva ob poti.«

Razno.

Pravljica iz starih časov se nam zdí potovanje majhne jadrnice Garthpool. Danes, ko vse tako hiti in drvi, se nam zdí polletna vožnja te jadrnice res nekaj čudnega. Samo 2842 ton tona, štiri jambore nosi, 1. marca je odšla iz Avstralije, poveljnik je bil kapitan Wylie. Posadke je bilo 30 mož, na krovu ni bilo ne zdravnika in ne brezžičnega brzojava, akoz 73 dni niso videli ničesar drugega kot vodo, nobene ladje niso srečali. Med vožnjo sta zbolela dva mornarja na vnetju slepega črevesa; zdravili in odpravili so ju s stradanjem. Nekoč se je zlomilo krmilo. Napravili so nadomestno krmilo, prišli so v Brazilijo, tam so ladjo popravili in so po 60 dnevni vožnji prišli na Angleško. Vozila je pčeno.

Lani in letos. Kako se nazori tekom enega leta spremenijo. Dve prodajalki v veliki trgovini v Londonu sta si dali lani lase na kratko ostriči. Ko sta prišli spet v trgovino, ju je gospodar zapodil, češ, da se to ne strinja s častjo in dostojnostjo njegove hiše. Letos je pa že težko dve taki dobiti, ki nimata na kratko ostričenih las.

Prohibicija. Šest let je preteklo, odkar so vpegljali v Ameriki prepoved alkohola ali prohibicijo. Neka organizacija se je obrnila na 2700 dobrotelnih zavodov, zdravnikov itd. z vprašanjem, ali so ljudje vsled prepovedi postali bolj ali slabši. Odgovori so zelo zanimivi. Soglašajo v tem, da mladi ljudje danes več pijejo kot prej in da imajo manj spoštovanja do postav, na drugi strani pa, da so se gospodarske razmere v Ameriki vsled prepovedi bistveno zboljšale. Ženam dajo danes moške dosti več denarja za gospodinjstvo, zakoni so bolj kot prej, prav tako tudi zdravstvene razmere v hišah, število zločinov se je zmanjšalo.

Težka vranica. V Londonu so operirali 11 letnega dečka, ki je meril čez trebuh 109 cm. Operacija je bila zelo težavna, treba je bilo odstraniti vranico, kar se je dosti zgodilo šele v 10 slučajih. Otrokova mati je dala pol litra svoje krvi, da mu pomaga. Vbrizgali so mu jo trikrat; pred, med in po operaciji, ki je trajala eno uro. Operacija se je posrečila, deček je popolnoma zdrav, čeprav nima vranice. — Njegova vranica je tehtala nad 8 kilogsame.

¹ »Lays of ancient Rome« — zbirka Macaulayevih pesmi.
— Op. prev.

»In kam greva?« je vprašal Pepek.

»Iskat hišo ali kočo, kjer se naju usmilijo in nama dajo kos kruha in malo slame, da se uleževa.«
Nista napravila še sto korakov, ko zagledata na gramoznem kupu ob cesti dva grda gobca, ki sta sede čakala, da bi prosila ubogajme.

Bila sta Maček in Lisica, a sta bila tako izpremeč njena, da ju je bilo težko spoznati. Maček, ki se je delal nekoč slepega, je zares oslepel, Lisica pa je bila vsa postarana, moljava in po eni strani čisto gola, tudi repa ni imela več. Tako je Prebrisana tatica je padla v tako črno revščino, da je bila lepega dne prisiljena ponuditi celo svoj lepi rep nekemu potujočemu branjevcu, ki ga je kupil, da bi napravil iz njega muhalnik.

»O Storžek,« — je zavpila Lisica z jokavim glasom, »daj kaj ubogajme dvema ubogima pohabljenecema!«

»Pohabljenecema!« je ponovil Maček.

»Zbogom, šeme!« — je odgovoril Storžek. »Enkrat sta me oplahala, zdaj me ne bosta več!«

»Veruj, Storžek, da sva danes res reveža in nesrečna!«

»Nesrečna!« je ponovil Maček.

»Če sta reveža in nesrečna, zaslužita to in je prav. Le spomnita se pregovora, ki pravi: »Ukraden denar ne koristi nikdar!« Zbogom, šeme!«

»Imej usmiljenje z nami!...«

»Z nami!...«

»Z Bogom, spake! Spomnita se pregovora, ki pravi: »Kar vrag v mlin pripelje, se vse v otrobe zmelje!«

»Ne zapusti nas!«

»... ask je ponovil Maček.

»Zbogom, spake! Spominjajta se pregovora, ki pravi: »Kdor ukrade bližnjemu sukno, gre navadno nag pod zemljo v luknjo...«

»Spominjajta se pregovora, ki pravi: »Kdor ukrade bližnjemu sukno, gre navadno nag pod zemljo v luknjo!«

Tako je rekel Storžek in s Pepkom sta mirno nadaljevala svojo pot, dokler nista napravila še sto korakov in zapazila ob neki stezi sredi polja lepe slamnate kočice, ki je bila pokrita z opeko in korci.

»V tej koči mora kdo prebivati,« je rekel Storžek.

»Pojdiva tja in potrkajva!«

Res sta šla h koči in potrkala.

»Kdo je?« se je odzval od znotraj tih glasek.

»Božca očka in sin sva, brez kruha in brez strehe,« — je odgovoril dondek.

»Obrnita ključ in vrata se odpro!« je rekel glasek.

Storžek je obrnil ključ in vrata so se odprla. Ko sta vstopila, sta pogledala sem, sta pogledala tja, a zapazila nista nikogar.

»Kje pa je gospodar?« — je vprašal Storžek začuden.

»Tu zgoraj!«

Očka in sin sta se ozrla proti stropu in zagledala na nekem tramu Murna Marnjača.

»O, moj dragi Murnček!« je vzkliknil Storžek in ga ljubeznivo pozdravil.

»Zdaj me nazivaš, moj dragi Murnček, kaj ne!«

Ali se pa kdaj spomniš, kako si zagnal vame leseno kladivo, da bi me spodil iz svoje hiše?...«

»Prav imaš, Murnček! Spodi zdaj pa ti mene... Zaženi vame leseno kladivo, a imej usmiljenje z mojim ubogim očkom!...«

»Usmilim se očeta in tudi sina. Hotel sem te le spomniti na grdo nevljudnost in te poučiti, da moramo biti na tem svetu, če le moremo, prijazni z vsemi, če hočemo biti deležni v času potrebe enake vljudnosti!«

»Prav imaš, Murnček, da si me opomnil in nauk, ki si mi ga dal, si ohranim v spominu. Toda povej mi, kako si prišel do te lepe kočice?«

»Kočo mi je včeraj podarila neka ljubezniva koza, ki je imela dlako lepe modre barve.«

»In koza, kam je šla?« je vprašal Storžek sila radoveden.

»Ne vem.«

»In kdaj se vrne?«

»Ne vrne se več. Včeraj se je poslovila vsa potrta in zdelo se je, da meketaje pravi: »Ubog! Storžek... ne bom ga videla več... Morski volk ga je ta trenutek lepo prebavil!...«

»Kaj je rekla prav tako? ... Tedaj je bila ona... ona, moja draga Sojka!...« je začel Storžek tožiti vzdihovaje in sunkoma jokajoč.

Ko se je zjokal, si je obrisal oči in pripravil slamnato posteljico, kamor je legel stari Pepek. Nato je še vprašal Storžek Murna Marnjača:

»Povej mi, Murnček, kje bi mogel dobiti kozarček mleka za ubogega očka?«

»Tri polja odtod je vrtnar Pušljar, ki ima molzne krave. Pojdi k njemu in dobiš boš mleko, ki ga iščeš.«

Storžek je tekkel k vrtnarju Pušljarju in vrtnar je rekel:

»Koliko mleka bi rad?«

»Rad bi ga poln kozarec.«

»Kozarec mleka stane groš.«

»Niti pare nimam,« je odgovoril dondek ves pobit in žalosten.

»Potem ne bo nič, dondek moj,« je odvrnil vrtnar. »Če nimaš ti niti pare, nimam jaz niti naprstnik mleka.«

»Pa nič!« je rekel Storžek in hotel oditi.

»Počakaj malo!« je rekel Pušljar. »Lahko se še zmeniva. Ali bi bil pripravljen, da bi mi vlekel s škripcem vodo?«

»Kaj je to škripec?«

Premog na Sardiniji. Kakor znano, ima Italija prav malo premoga in še ta je slab. Sedaj so pa dobili premogovna skladišča na otoku Sardiniji. Prinesli so Mussoliniju veliko kepo, kot dokaz, da je ta premog prav tako dober kot najboljši angleški premog. Skladišče cenijo na 30 milijonov ton. Bilka tam so pa še nova skladišča železa; 80 milijonov ton železa je prvovrstnega, 300 do 400 milijonov ton pa drugovrstnega in tretjevrstnega.

Dobro se drži. Na angleškem živi kmet Samuel Clare, 94 let star. Svoj zadnji rojstni dan je praznoval na ta način, da je šel na polje seno pobirati in senene kope delati; vsi, ki so mu pomagali, so odnehali, ker jim je bilo prevroče, samo on je zdržal do konca. — Zdrav je in krepak, sam orje, kokoši in golobe mu sledijo na klic, in prav tako konji in goveda živina. Vsak dan začne delati ob šestih; včasih napije kozarec piva, ne kadil pa nikdar. V vsem življenju se je samo dvakrat po železnici peljal.

Kako vse mine. Samoobsebi je bilo umljivo, da se je v Parizu vsaka ženska prekrizala, če je bila mimo groba neznanega vojaka, vsak moški pa se je odkril. Nekdo se je 6 dni postavil zraven groba in je ugotovil, da samo le 29 odstotkov mimoidočih opravlja to lepo dolžnost.

53 zvonov je zbranih v krasnem harmon. delu, ki ga je dal napraviti v Croydonu na Angleškem mladi Rockefeller za svojo mater. — Ves izdelek tehta 450 kg in je naj večji na svetu.

Sladka ladja. V Londonu je dospel parnik Romantur iz Južne Afrike. V 100.000 zabojih je pripeljal 15 milijonov oranž (pomaranč).

Moški — ženska. V Milanu na Laškem so prepeljali v bolnišnico 38 letnega čevljarja Latino. — Imel je polno ran, ki jih je dobil v pretepu. V bolnišnici se je pa izkazalo, da to ni moški, temveč ženska; Roza ji je bilo ime. Preoblečena je bila zato, ker jo je iskal državni pravdnik radi drugih pregreh.

Priporoča se PRVI SLOVENSKI ZAVOD
Vzajemna zavarovalnica

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17

ki je edini te vrste — Podružnice v CELJU,

Breg št. 33 — ZAGREB, Haeclnova ulica 12 —

BARAJEVO, Korosčeva ulica 15 in v SPLITU,

ulica XI. puka.

»Ti, le poglej, kakšen prenapetež je Klofutar postal, odkar je župan, še klobasi kožo slede.«

Ob vojni. Razprodajalec na dražbi: »Tu je še dobro ohranjena mišnica.« Nihče nič ne ponudi. Razprodajalec: »Je še košček špeha notri.« Vpitje: »Dve kroni, tri kroni, štiri kroni itd.«

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

Naprodaj so po nizki ceni 3 železne in 2 glinasti sobne peči vse skoraj nove. Na ogled vsak dan v Hotelu Pošta, Jesenice.

»Škripec je tako kolo, s katerim si pomagamo vleči vodo iz vodnjaka, da zalivamo vrtove.«

»Poskusim!«

»Privleci mi torej sto veder vode in potem ti podarim za to kozarec mleka.«

»Dobro!«

Pušljar ga je peljal na vrt in mu pokazal, kako mora vleči s škripcem vodo. Storžek je začel koj z delom, a preden je privlekel iz globine sto veder vode, je bil ves v potu od glave do nog. Takega napora ni še pomnil.

»Doslej je vlačil vodo moj osel,« je rekel vrtnar, »a danes je uboga žival pri koncu.«

»Ali bi mi ga pokazali?« je vprašal Storžek.

»Rad.«

Komaj je vstopil Storžek v hlev, je zapazil lepega osla, ki je ležal na slami in bil ves zdelan od stradanja in prevelikega dela. Ko ga je pozorno pogledal, je rekel užaloščen sam pri sebi:

»Tega osla moram pa poznati! Ni mi nova prikazen!«

In nagnil se je do njega in ga vprašal v oslovskem narečju:

»Kdo si?«

Na to vprašanje je osel odprl ugašajoče oči in je odgovoril jecljajoč v istem narečju:

»Ko... de... lja... sem...«

Potem je zaprl oči in izdahnul.

»O, ubogi Kodelja!« je vzkljnil Storžek polglasno in zgrabil pest slame in si z njo obrisal solze, ki so mu tekle čez lice.

»Ko... de... lja... sem«

»Kaj te tako gane osel, ki te nič ne stane?« je rekel vrtnar. »Kaj naj napravim jaz, ki sem ga kupil za kupček dinarjev?«

»Povem vam... moj prijatelj je bil!...«

»Tvoj prijatelj?«

»Moj sošolec!...«

»Kako?!« je zaklical Pušljar in prasnul v smeh. »Kako?! Kaj si imel osle za sošolce? To so bile lepe šole, ki si jih napravil!...«

Storžka so Pušljarjeve besede zadele v živo in ni odgovoril, vzel je svoj kozarec toplega mleka in se vrnil v koč.

Konec prihodnjih.

Vino na Laškem. Vinsko letino v Italiji cenijo na 61 milijonov hl, za 8 in pol milijona hl več kot lani.

V Milanu v Italiji se je vršil peti mednarodni cestni kongres. Prišlo je tja 2000 zastopnikov iz 40 držav.

Ruski učenjak Kozlov se vrača iz notranje Azije domov. Preiskuje zgodovino Mongolov in Kitajcev v srednjem veku. Zadnja raziskovanja so bila izredno uspešna; poleg drugega je odkril razvaline kitajske trdnjave iz 10. stoletja. Mi mislimo, da je tam v notranji Aziji vse brez kulture. Pa je dobil Kozlov pred par leti tam staro knjižnico, obstoječo iz 25.000 knjig najraznovrstnejše knjižstvene vsebine.

Proti volkovom. V Rusiji nastopi pozimi toliko volkov, da so nevarni tudi mestom. Le vojaštvo more kaj opraviti proti njim. V moskovski guberniji so letos že sedaj napravili deset vojaških komand, kojih naloga je izključno le boj proti volkovom.

Meh za smeh.

Sodnik: »Poleg tega pa ste se pregrežili z uradniškim podkupovanjem.« — Tat: »Toda kako to, gospod sodnik?« — Sodnik: »Policijskemu psu, ki vam je sledil, ste ponujali klobaso.«

Tudi spričevalo. »Amalija Strupi je dne 25. maja 1926 od 7 zjutraj do 12 opoldne pri meni zvesto, pridno in pošteno služila. Franja Stere.«

Tat, kateri je zaradi kraje ure dobil dve leti kazni: »Čudno, kako natančno je urar vedel. «Dve leti garantirano» je stalo zapisano na listku.«

Turisti so se bližali kmečki gostilni, zato zakliče gostilničar: »Katra, brž teci in zamaši cev na koritu, sicer se bodo mestni ljudje vode našlampali, potem pa ne pridejo v gostilno.«

Učitelj: »Zakaj se imenuje ono drevo tamle vrba žalujka?« — Učenec: »Zato, ker vi dobivate od nje palice, s katerimi nas tepete.«

»Ivanka, čemu pa Dorica tako ščiplješ, da cvili in se dere?« — Ivanka: »Mi se igramo avtomobil in Dorica je za trombo.«

On: »Sinoči sem govoril s človekom, ki je mislil, da se ves svet suče krog njega.« — Ona: »Kaj, tako domišljav je bil?« — On: »Ne, tako nadelan.«

Gospa: »Ti Mirko, tvojega očeta bi bilo pa lahko sram, trgovino s čevlji ima, ti pa nosiš tako strgane čevlje.« — Mirko: »Saj je tudi vaš gospod soprog zobozdravnik, vaš otrok ima pa samo dva zoba.«

A.: »Ali imate vi kake dalnje sorodnike?« — B.: »Da, dva brata.« — A.: »Brata vendar nista dalnja sorodnika.« — B.: »O pa še lepo, saj sta v Ameriki.«

»Pravite, da imate otroke doma. Koliko pa jih je?« — Slep berač: »Ne vem, saj jih ne morem videti.«

»Ko sem prišel sinoči po polnoči domov, sem zvedel, da je v moje stanovanje vdrl vlomilec.« — »In je kaj odnesel?« — »Take batine, da sedaj leži v bolnici. Moja žena je namreč mislila, da sem prišel jaz domov.«

Micika: »Kaj pa sta imeli z Rezo, da se tako grdo drži nate?« — Franca: »O ni posebnega. Rekla mi je, naj uganem, koliko je da'a za novo židano ruto, a ker sem premalo rekla, sem se ji zamerila.«

Ko je Kolumb zagledal Ameriko, je vzkljnil: »Vidim suho zemljo.« Torej ni samo odkril nov svet, pač pa je bil tudi prerok. — Tam je namreč alkohol prepovedan, zato pravijo Amerikanci: Suha dežela.

Učitelj razlaga v šoli, da je letalstvo tako napredovalo, da aeroplani frče po zraku kot ptice. — »Že res,« se oglasi eden učencev, »toda na eni nogi stati in spat na drevesu pa le še ne morejo!«

Ona: »Ali že veš? Tu-le sva se pred petimi leti spoznala ob priliki neke nesreče.« — On: »Da, da, nesreča nikoli ne pride sama.«

Gospodična Ela: »Oh, kako je lepo biti oficirjeva žena. Koliko časti in slave!« — Gospodična Bela: »Da, in še vojaško godbo pri pogrebu!«

»Odkod vemo, da se zakoni sklepajo v nebesih?« je vprašal mlad zakonski mož. — »To je čisto razumljivo, kajti marsikateri mož in marsikatera žena sta po poroki, kakor da bi padla iz neba.«

Umetni azbestni škriplj
Podružnica: Ljubljana, Masarykova c. št. 11

Vsak otrok že ve, da se pri
Tekstilbazarju
v Ljubljani, Krekovo trg 10
prodaja blago za obleke
najcenejše in najboljše.

Vsako sredo in soboto pa se prodajajo v prvem nadstropju **osetnikl** blaga za skoro polovično ceno. Pišite po novi cenik.

AVGUST JEGLIČ

RADEČE pri ZIDANEM MOSTU

nudi vsakovrstno USNJE, čevlje lastnega izdelka, gamaše in čevljarske potrebščine po najnižjih cenah. — Prepričajte se!

BRINJE za žganjekuho**Zlato in srebrne krone**

kupi najceneje SEVER & KOMP. — Ljubljana. kupuje F. ČUDEN, Ljubljana, Prešernova ulica 1.

Tudi stara mati

si ogleda zlato milo, katerega priznano nedosegljivo kakovost in štedljivost pri uporabi se splošno hvali. To je pristno

**Zlatorog
terpentinovo milo**

ki napravi tako lepo, belo, bleščeče in duhteče perilo. Vrhu tega vsebuje pa vsak tisoči komad

**pristni zlatnik
po 10 frankov**

URE iz najboljših svetovnih tvornic kupite edino v veletrgovini **R. Stermecki, Celje št. 19**

katere nabavlja v velikanskih množicah in radi tega prodaja po celi Jugoslaviji po čudovito znižanih cenah: fina anker-remontoir Din 125,—, krasna ura „Roskopf“ 140,—, elegantna in zelo dobra „Vigilant“ 190,—, z dvojnimi pokrovom 200,—, fina srebrna ura 285,—, damaska naročna 135,—, moška 155,—, krasna budilka 75,—, dva zvonca 85,—, nadalje verižice, prstane ter uhane. Pišite takoj po ilustrirani cenik z več tisoč predmeti. Železniška vožnja se nakupu primerno povrne. Trgovci engro cene.

FIZOL kupuje

vedno po najvišjih dnevnih cenah **FRAN POGACNIK**, Ljubljana, Dunajska cesta 36.

**Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji**

za šivanje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledite si to izrednost pri terki

L. Baraga,

Ljubljana
Selenburg, ul. 6/1.
Brezplačen posk.
15 letno jamstvo.

ZGLASITE SE ZARADI
BLAGA ZA OBLEKE
IN PLAŠČE PRI
R. MIRBLAUČ
LJUBLJANA

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo
M. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000,—, vloge nad Din 250,000.000,—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.